

Θεματική μελέτη

Αθήνα, Ιούνιος 2013

Διοικητική Σύνοψη

Αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων

Σχέδιο προς διαβούλευση

Η παρούσα έκθεση τελεί υπό την αιγίδα του ΣΕΒ και υλοποιήθηκε από τη «Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας» στο πλαίσιο του έργου με τίτλο «Δημιουργία μηχανισμού παρέμβασης για την ανίχνευση, επεξεργασία και αξιολόγηση διοικητικών εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις» το οποίο εντάσσεται στην Πράξη με τίτλο «Δίκτυο παρέμβασης για τη βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις». Υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση», 2007 - 2013.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μήνυμα Προέδρου ΣΕΒ

Ο ΣΕΒ ίδρυσε το «Παρατηρητήριο Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος» ως έναν οργανωτικά ευέλικτο και λειτουργικά αποτελεσματικό οργανισμό που θα επισημαίνει σε μόνιμη βάση τα προβλήματα που δημιουργεί το κράτος στην καθημερινότητα των επιχειρήσεων, όπως και στην υλοποίηση των επενδύσεών τους, και θα σχεδιάζει άμεσες και σύγχρονες προτάσεις για την επίλυσή τους.

Παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει και την πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέσα στα χρόνια της κρίσης, η νοοτροπία του άκρατου κρατικού παρεμβατισμού εξακολουθεί να κυριαρχεί στη χώρα μας. Οι εκδηλώσεις της είναι ποικίλες –από το περιεχόμενο του δημόσιου διαλόγου και τις πράξεις της κεντρικής διοίκησης μέχρι την πολυπλόκαμη και αναποτελεσματική γραφειοκρατία και τον τεράστιο αριθμό νόμων, προεδρικών διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων και ερμηνευτικών εγκυκλίων. Όλα μαζί συνθέτουν ένα πλέγμα που εκτρέφει τη διαφθορά, αποθαρρύνει κάθε πρωτοβουλία - ιδιωτική και δημόσια - υπονομεύει κάθε τολμηρό σχέδιο δράσης, εξαντλεί κάθε όριο ανθρώπινης υπομονής.

Σήμερα, πλέον, απαραίτητη προϋπόθεση για την έξοδο μας από την κρίση είναι η υιοθέτηση ενός νέου προτύπου δημιουργίας πλούτου και κοινωνικής ευμάρειας. Βάση του είναι η εξωστρέφεια - η επένδυση και η ανταγωνιστική παραγωγή, που να στηρίζεται στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Έτσι θα εκσυγχρονιστεί η χώρα μας. Αλλά, το αναχρονιστικό κράτος της μεταπολίτευσης είναι το μεγάλο εμπόδιο. Κι αν δεν αλλάξει το κράτος δεν μπορεί ν' αλλάξει η χώρα.

Το Παρατηρητήριο Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος φιλοδοξεί να συνεισφέρει σ' αυτήν την αλλαγή. Η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και η συστηματική αντιμετώπιση και άρση των εμποδίων που καθηλώνουν την επιχειρηματικότητα, θα απελευθερώσουν από τα κρατικά δεσμά της οπισθοδρόμησης τις δημιουργικές δυνάμεις του τόπου –τις μόνες που προσφέρουν διέξοδο από την κρίση, εγγυώνται τη βιώσιμη ανάπτυξη, ωθούν τον τόπο στο δρόμο του εκσυγχρονισμού.

Αλλά και στην πλευρά του δημοσίου υπάρχουν νησίδες ποιότητας, στελέχη που πιστεύουν στη βελτίωση του συστήματος μέσα από τον εκσυγχρονισμό και τις μεταρρυθμίσεις, που έχουν κίνητρο και ενδιαφέρον να επιτευχθούν τέτοιοι στόχοι.

Η σύσταση του Παρατηρητηρίου αποτελεί μέρος της ευρύτερης πρωτοβουλίας με τίτλο «Επιχειρηματικότητα χωρίς εμπόδια: ανοίγοντας δρόμους για την ανάπτυξη» που ανέλαβε ο ΣΕΒ, επιδιώκοντας να συνεισφέρει στην ουσιαστική μετάθεση του κέντρου βάρους της οικονομίας από το κράτος στην επιχειρηματικότητα. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας αυτής, ο ΣΕΒ υλοποίησε και τη μελέτη για τα προβλήματα στην αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων και υπέδειξε τις λύσεις τους.

Την ηγεσία της σύγχρονης ανάπτυξης καλείται σήμερα να αναλάβει μια ελληνική επιχειρηματικότητα καινοτόμα, τολμηρή και εξωστρεφής, που να είναι στραμμένη μπροστά χωρίς να γυρίζει την πλάτη στην κοινωνία. Που να αναλαμβάνει ρίσκα και να αναδέχεται ευθύνες. Μέσα στο πλαίσιο αυτό το Παρατηρητήριο Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος έχει σημαντικό, ριζοσπαστικό, ρόλο να παίξει. Στόχος μας, στόχος του ΣΕΒ, είναι το Παρατηρητήριο να υλοποιήσει με πληρότητα και αποτελεσματικότητα το έργο που αναλαμβάνει και να εκπληρώσει έτσι τις προσδοκίες που το συνοδεύουν.

Δημήτρης Δασκαλόπουλος
Πρόεδρος

Παρατηρητήριο Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος

όραμα

η εγκαθίδρυση
θεσμών και κανόνων
που στηρίζουν την
ανταγωνιστικότητα
των επιχειρήσεων και
την ανάπτυξη της
χώρας

αποστολή

η ανάδειξη
ριζοσπαστικών
πολιτικών και
μεταρρυθμίσεων του
επιχειρηματικού
περιβάλλοντος, μέσω
της σύμπραξης των
δημιουργικών
δυνάμεων των
επιχειρήσεων και της
δημόσιας διοίκησης

Η σύσταση του Παρατηρητηρίου αποτελεί **θεσμική συνέχεια της πρωτοβουλίας του ΣΕΒ «Επιχειρηματικότητα χωρίς εμπόδια: Ανοίγοντας δρόμους για την ανάπτυξη»**. Την πρωτοβουλία ανέλαβε ο ΣΕΒ για να συνεισφέρει στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στην άρση των εμποδίων στην επιχειρηματικότητα.

Στο πλαίσιο του θεσμικού του ρόλου στην προώθηση πολιτικών για την κοινωνική πρόοδο και συνοχή, την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, ο ΣΕΒ προχώρησε στη οργάνωση και λειτουργία του **Παρατηρητηρίου Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος**, μέσω του οποίου επιδιώκονται:

- ο **οργανωσιακός εντοπισμός** των περιορισμών, εμποδίων και προβλημάτων στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, τα οποία προκαλούν ιδιαίτερα αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις και συχνά αναιρούν τα προσδοκώμενα οφέλη της ίδιας της επιχειρηματικής προσπάθειας.
- η **αξιολόγηση** της φιλικότητας του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της συνέπειας του ρυθμιστικού πλαισίου που το διαμορφώνει.
- η διατύπωση **τεκμηριωμένων προτάσεων πολιτικής** για την προώθηση των αναγκαίων αλλαγών και μεταρρυθμίσεων και τη διασφάλιση ενός αποτελεσματικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος.
- η συστηματική παρακολούθηση και **αποτίμηση της αποτελεσματικότητας** και αποδοτικότητας των μεταρρυθμίσεων και αλλαγών που συντελούνται για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.
- η ανάπτυξη μιας νέας μεθοδολογίας **προώθησης αλλαγών** και μεταρρυθμίσεων, η οποία στηρίζεται στη σύμπραξη των δημιουργικών δυνάμεων της οικονομίας και του κράτους για την αποτελεσματικότερη ρύθμιση των θεμάτων δημοσίου συμφέροντος.
- η **διαβούλευση**, μέσα από μία διαρκή και ουσιαστική συνεργασία αρμόδιων στελεχών τόσο των επιχειρήσεων όσο και της ίδιας της δημόσιας διοίκησης, γεγονός που διασφαλίζει την πληρότητα ανίχνευσης εμποδίων από πρωτογενείς πηγές αλλά και την από κοινού εξεύρεση λύσεων.

Οι **δράσεις** που υλοποιεί το Παρατηρητήριο είναι συνοπτικά οι εξής:

- Θεματικές μελέτες για σημαντικά πεδία εμποδίων.
- Εξειδικευμένες έρευνες εμποδίων και εκθέσεις για την άρση τους.
- Έρευνες γνώμης / Βαρόμετρο ποιότητας παρεχομένων δημόσιων υπηρεσιών.
- Αναλυτική καταγραφή διαδικασιών και εμποδίων στο επιχειρηματικό περιβάλλον.
- Εργαστήρια διαβούλευσης.
- Σχεδιασμός προτάσεων πολιτικής.

Συνεργασία με τη δημόσια διοίκηση, την επιστημονική και την επιχειρηματική κοινότητα.

Κύριες Κατευθύνσεις για τη Μεταρρύθμιση της Αδειοδότησης

Η προτεινόμενη προσέγγιση για τη μεταρρύθμιση του συστήματος έχει διττό χαρακτήρα:

- **Βελτίωση** του υφιστάμενου συστήματος αδειοδότησης, σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, σε ένα «**αποτελεσματικότερο σύστημα**».
- **Μεταρρύθμιση** του συστήματος αδειοδότησης, σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, σε ένα σύστημα με «**δήλωση συμμόρφωσης**»

Οι κύριες κατευθύνσεις για τη **μεταρρύθμιση** είναι:

1. **Μετάβαση** από το ισχύον σύστημα «διεκπεραίωσης αιτημάτων και εγκρίσεων» σε ένα καινοτόμο σύστημα «**δήλωσης συμμόρφωσης**» βάσει προδιαγραφών.
2. Ανάλυση του κόστους απόδειξης της συμμόρφωσης από την επιχείρηση, με συνακόλουθη **μετατόπιση** μεγάλου μέρους του **διαχειριστικού κόστους** της διαδικασίας αδειοδότησης **από τη δημόσια διοίκηση στον ιδιωτικό τομέα**.
3. **Μετάθεση** του **ελεγκτικού βάρους** από το στάδιο της έναρξης της δραστηριότητας της επιχείρησης στο στάδιο λειτουργίας της.
4. Εξασφάλιση της δυνατότητας αξιοποίησης, από τις επιχειρήσεις, της εξωτερικής ανάθεσης (**outsourcing**) παροχής υπηρεσιών αδειοδότησης σε πιστοποιημένους φορείς.
5. **Θεσμοθέτηση** ενός στοχευμένου συστήματος **ελέγχων** κατά τη λειτουργία της επιχείρησης, βάσει ανάλυσης κινδύνου.
6. **Καθιέρωση της πιστοποίησης** όλων των φορέων της αδειοδότησης στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, βάσει πρότυπων προδιαγραφών οργάνωσης και λειτουργίας.
7. **Εγκαθίδρυση κεντρικού συστήματος ιχνηλάτησης** της αδειοδότησης, για την αύξηση της λογοδοσίας και τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών.
8. **Σχεδιασμός Επιχειρησιακού Προγράμματος Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης**, συγκρότηση ειδικού αυτοτελούς οργανισμού κεντρικής κυβέρνησης για τη εφαρμογή του - με προκαθορισμένη θητεία μέχρι την ολοκλήρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος - και **θεσμοθέτηση της συμμετοχής των φορέων της επιχειρηματικότητας** στη διακυβέρνηση της μεταρρύθμισης.

Περιεχόμενα

1. Ευρύτερο πλαίσιο	8
2. Γενική μεθοδολογική προσέγγιση	10
3. Υφιστάμενη κατάσταση.....	12
3.1. Αξιολόγηση συστήματος αδειοδότησης.....	12
3.2. Ανάλυση χρονικής διάρκειας φάσεων έκδοσης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων	24
3.3. Κόστος αδειοδότησης	27
4. Στρατηγική της μεταρρύθμισης	35
4.1. Προσέγγιση υλοποίησης της μεταρρύθμισης.....	35
4.2. Πρόταση ενιαίας προσέγγισης για τη μεταρρύθμιση του συστήματος αδειοδότησης.....	37
4.3. Κύρια χαρακτηριστικά των τελικών συστημάτων ανά επιλογή και πεδίο αξιολόγησης	38
5. Προτεινόμενες παρεμβάσεις	42
5.1. Χαρακτηριστικά προτεινόμενων παρεμβάσεων	42
5.2. Συνοπτική παρουσίαση μείγματος προτεινόμενων παρεμβάσεων	43
5.3. Προτεραιοποίηση προτεινόμενων παρεμβάσεων	46
6. Απαιτήσεις εφαρμογής	47
6.1. Σχεδιασμός αναλυτικού επιχειρησιακού προγράμματος εφαρμογής..	47
6.2. Σχεδιασμός επικοινωνιακού προγράμματος διαχείρισης της αλλαγής	47
6.3. Ολοκληρωμένος μηχανισμός εφαρμογής	47
6.4. Παρακολούθηση & αξιολόγηση εφαρμογής.....	49
6.5. Βασικό πλάνο επόμενων ενεργειών	49

Έλλειμμα εθνικής στρατηγικής για την παραγωγή

Έλλειμμα εμπιστοσύνης

Γραφειοκρατία

Έλλειμμα τυποποίησης

εγγράφων
διαδικασιών
γνωμοδοτικών αρχών

Χρονικές καθυστερήσεις

Απουσία συνεργασίας δημόσιου – ιδιωτικού τομέα

Απουσία ολοκληρωμένης στρατηγικής για την αδειοδότηση

Ανασφάλεια δικαίου

Προσχηματική δημόσια διαβούλευση

Πολυπλοκότητα θεσμικού πλαισίου

Στατικός χαρακτήρας αδειοδότησης

Απουσία συστημάτων βελτίωσης
απόδοσης ανθρώπινου
δυναμικού

Μη συστηματική
παρακολούθηση της απόδοσης
του συστήματος αδειοδότησης

Έλλειμμα στοχοθεσίας απόδοσης του συστήματος αδειοδότησης

Υστέρηση στην ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών

Υποκατάσταση εργαλείων διοίκησης από θεσμικά κείμενα

Διασπορά εμπλεκόμενων φορέων

1. Ευρύτερο πλαίσιο

Μετά από 12 χρόνια συνεχούς οικονομικής ανάπτυξης, με αυξημένους ρυθμούς μεγέθυνσης, ταχύτερους και από εκείνους της Ευρωζώνης, η Ελλάδα εισήλθε σε οικονομική ύφεση.

Παράλληλα, οι χρόνιες διοικητικές δυσλειτουργίες και η εσωστρέφεια της δημόσιας διοίκησης, μετατρέπονται σε παράγοντες αναποτελεσματικότητας, τόσο του κράτους, όσο και της οικονομίας ιδιαίτερα σε συνθήκες όπου το κοινωνικό πλαίσιο καθίσταται διαρκώς πολυπλοκότερο, η καινοτομία ενσωματώνεται με ραγδαίους ρυθμούς στο τεχνολογικό περιβάλλον επηρεάζοντας τις παραγωγικές διαδικασίες στην κατεύθυνση της διαρκούς ευελιξίας και το επιχειρηματικό περιβάλλον διεθνοποιείται όλο και περισσότερο μέσα από ανοικτές αγορές.

Η έξοδος από την κρίση δεν είναι πλέον δυνατή χωρίς τη συστηματική και διαρκή προσπάθεια άρσης των αγκυλώσεων που εμποδίζουν την ανάπτυξη των παραγωγικών δραστηριοτήτων κατά τρόπο όμως που να διασφαλίζεται και το δημόσιο συμφέρον.

Η ποιότητα του συστήματος διακυβέρνησης των αναπτυξιακών πολιτικών και των βασικών μεταρρυθμίσεων της χώρας μας αποτελεί από τους βασικότερους προσδιοριστικούς παράγοντες εξόδου από την κρίση και προώθησης της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Για τη διαμόρφωση τέτοιων πολιτικών, απαιτείται η στροφή σε σύγχρονες μορφές διακυβέρνησης, οι οποίες απαιτούν εξωστρέφεια του κράτους και συμμετοχικές διαδικασίες. Η παρέμβαση των χρηστών των δημοσίων υπηρεσιών, στο σχεδιασμό, την αξιολόγηση και τον ανασχεδιασμό μιας δημόσιας πολιτικής που τους αφορά, αποτελεί συστατικό στοιχείο βελτίωσης της απόδοσης των μηχανισμών παραγωγής πολιτικής. Ο ΣΕΒ πιστεύει ότι για την επιτυχημένη διακυβέρνηση των αναπτυξιακών πολιτικών είναι απαραίτητη η συνεργασία της επιχειρηματικής κοινότητας με το κράτος, αλλά και των επιχειρήσεων μεταξύ τους.

Βασική προϋπόθεση είναι ο ριζικός μετασχηματισμός των δομών και συστημάτων χάραξης και υλοποίησης της οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας αξιοποιώντας τους πόρους, τη γνώση και τη δυναμική της ιδιωτικής πρωτοβουλίας μέσα από την ισότιμη συμμετοχή των εκπροσώπων της επιχειρηματικότητας στη διαμόρφωση στρατηγικών κατευθύνσεων, στη λήψη αποφάσεων και στην υλοποίηση προγραμματικών στόχων.

Στόχος του Παρατηρητηρίου είναι η ανίχνευση εμποδίων και η διατύπωση προτάσεων πολιτικής για τη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικότερου ρυθμιστικού περιβάλλοντος για την επιχειρηματικότητα, μέσα από τη συμμετοχή τόσο του δημοσίου τομέα ως διαμορφωτή πολιτικών όσο και επιχειρήσεων ως χρηστών των δημοσίων υπηρεσιών.

Ο ΣΕΒ υποστηρίζει ότι απαιτείται ένα αυτοτελές και ριζικό πρόγραμμα αναδιοργάνωσης και άρσης των εμποδίων στην επιχειρηματικότητα, σε επιλεγμένα δημόσια συστήματα που διέπουν τον κύκλο ζωής κάθε επιχείρησης και ρυθμίζουν τη σχέση της με το κράτος. Τα συστήματα αυτά αφορούν τη Φορολογία, τη Δικαιοσύνη, τη Χωροθέτηση, την Αδειοδότηση και τον Έλεγχο Συμμόρφωσης.

Τα τελευταία 3 χρόνια, αν και η ίδια η δημόσια διοίκηση προωθεί πολλαπλές αλλαγές σε πλήθος πεδίων που αφορούν τη δημιουργία, τη λειτουργία και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, εντούτοις ο αποσπασματικός χαρακτήρας των

παρεμβάσεων και η έλλειψη ολοκληρωμένου σχεδιασμού συντείνουν στη χαμηλή αποτελεσματικότητα τους και στη διατήρηση της πραγματικής ανάγκης για επίλυση των προβλημάτων του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Με την παρούσα μελέτη εφαρμόζεται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στη διαχείριση του πλέγματος των προβλημάτων της αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων και διαμορφώνεται ένα σύνολο συγκεκριμένων προτάσεων παρέμβασης καταρτίζοντας ένα Οδικό Χάρτη για τη δραστική μεταρρύθμιση του. Υπό το πρίσμα αυτό, η μεταρρύθμιση ανοίγει μία πύλη για την ανάκαμψη της παραγωγής, τη δημιουργία νέων παραγωγικών μονάδων και κατ' επέκταση τη παραγωγική ανασύνταξη της οικονομίας της χώρας.

2. Γενική μεθοδολογική προσέγγιση

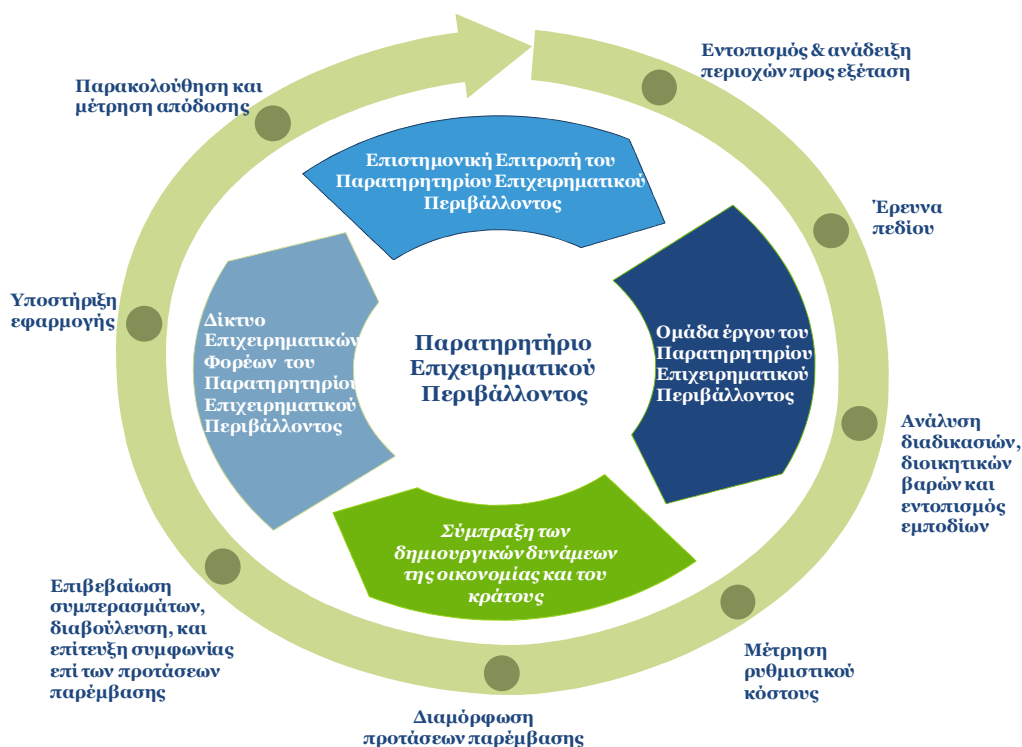
Το **Παρατηρητήριο Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος**, στο πλαίσιο της λειτουργίας του, εκπονεί θεματικές μελέτες για συγκεκριμένες περιοχές ενδιαφέροντος με σημαντική επίδραση τόσο στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας όσο και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

Καινοτομία των μελετών αυτών αποτελεί τόσο ο τρόπος (αξιοποίηση πηγών γνώσης) όσο και το εύρος διερεύνησης του πεδίου. Ειδικότερα:

- **Η αξιοποίηση της γνώσης της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης:** η μελέτη καταρτίζεται μέσα από μία διαρκή και ουσιαστική συνεργασία αρμόδιων στελεχών τόσο των επιχειρήσεων όσο και της ίδιας της δημόσιας διοίκησης, γεγονός που διασφαλίζει την πληρότητα ανίχνευσης εμποδίων από πρωτογενείς πηγές αλλά και την από κοινού εξεύρεση λύσεων.
- **Το εύρος και το αντικείμενο ανάλυσης:** η ανάλυση που συντελείται δεν περιορίζεται μόνο στην αναζήτηση των διοικητικών εμποδίων και την καταγραφή του διοικητικού βάρους από τη νομοθεσία αλλά επεκτείνεται στο σύνολο των εμποδίων και επιβαρύνσεων (κόστος ευκαιρίας, διοικητικό κόστος, χρηματοοικονομικό κόστος, κ.λπ.) που απορρέουν από το ρυθμιστικό πλαίσιο και το επιχειρηματικό περιβάλλον, εστιάζοντας στην απελευθέρωση των αναπτυξιακών προοπτικών των επιχειρήσεων.
- **Η πληρότητα των προτάσεων παρέμβασης:** η μελέτη δεν περιορίζεται στην εξαγωγή συμπερασμάτων, αλλά προτείνει ολοκληρωμένες και ιεραρχημένες προτάσεις παρέμβασης και ένα μηχανισμό υλοποίησης της μεταρρύθμισης στην αδειοδότηση.

Το σχήμα που ακολουθεί αποτυπώνει τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκε η εν λόγω μεθοδολογία για την κατάρτιση της παρούσας μελέτης.

Γράφημα 1. Καινοτομική προσέγγιση Παρατηρητηρίου Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος

Στο πλαίσιο των δράσεων του Παρατηρητηρίου και σύμφωνα με την παραπάνω μεθοδολογία υλοποιήθηκε η πρώτη θεματική μελέτη για την αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, εστιάζοντας στα ακόλουθα πεδία αδειοδότησης:

1. Περιβαλλοντική αδειοδότηση (ως οριζόντια διαδικασία)
2. Αδειοδότηση βιομηχανικών δραστηριοτήτων
3. Αδειοδότηση εξορυκτικών δραστηριοτήτων
4. Αδειοδότηση συστημάτων περιβαλλοντικών υποδομών (διαχείριση απορριμμάτων)
5. Αδειοδότηση λιμενικών έργων
6. Αδειοδότηση υδατοκαλλιεργειών
7. Αδειοδότηση συνεδριακών κέντρων
8. Αδειοδότηση επιχειρηματικών πάρκων

Η υλοποίησή της στηρίχθηκε στην εκτενή έρευνα πεδίου για τη χαρτογράφηση του πλαισίου που επηρεάζει την αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων. Στη συνέχεια, αξιολογήθηκαν τα δεδομένα, εντοπίστηκαν οι προβληματικές περιοχές και εκτιμήθηκε το ρυθμιστικό τους κόστος. Τέλος, διαμορφώθηκε η στρατηγική αλλαγής και βάσει αυτής προσδιορίστηκαν οι προτεινόμενες παρεμβάσεις βελτίωσης.

Τον Απρίλιο του 2013 ξεκίνησε εκτεταμένη διαβούλευση με την πολιτεία η οποία ολοκληρώνεται με την πραγματοποίηση ειδικής ημερίδας διαβούλευσης, τα συμπεράσματα της οποίας θα ενσωματωθούν στην τελική έκδοση της μελέτης.

**στη μελέτη
συνεισέφεραν
έμπειρα στελέχη
από τη δημόσια
διοίκηση και τον
ιδιωτικό τομέα**

3. Υφιστάμενη κατάσταση

3.1. Αξιολόγηση συστήματος αδειοδότησης

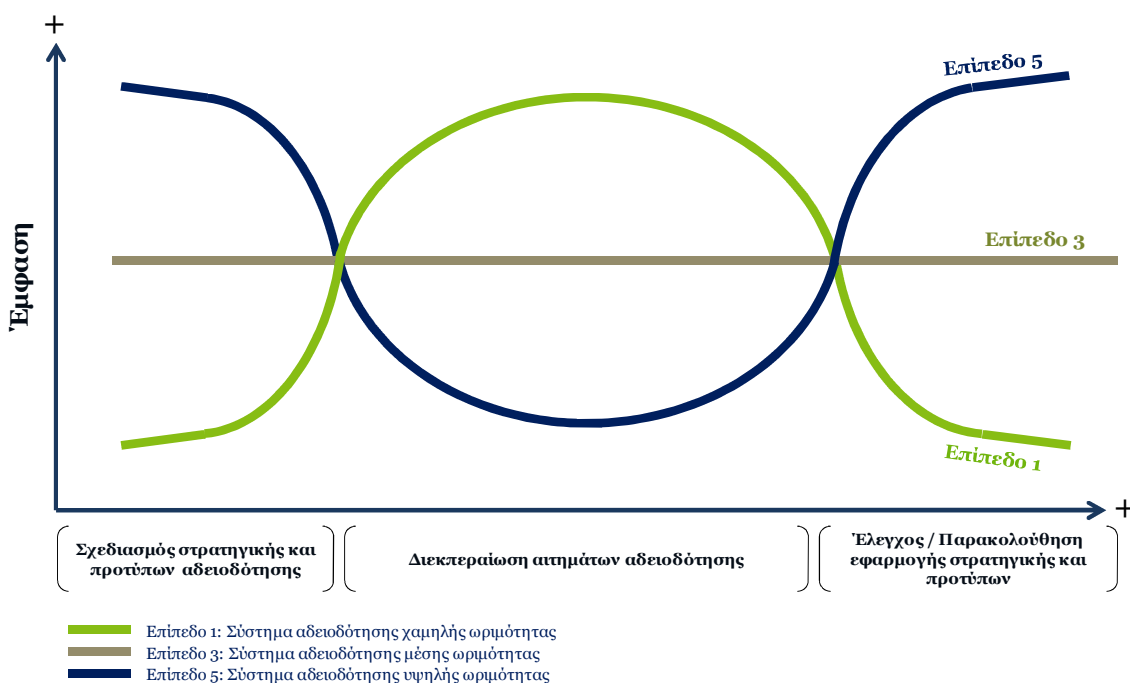
Για την αξιολόγηση του ελληνικού συστήματος αδειοδότησης αξιοποιήθηκαν τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την επισκόπηση βέλτιστων πρακτικών και τις κατευθύνσεις του ΟΟΣΑ και εντοπίστηκαν οι διαφορές ως προς τα σημεία στα οποία δίνουν έμφαση τα ωριμότερα συστήματα, έναντι των λιγότερο ώριμων.

Ειδικότερα, όπως αποτυπώνεται στο παρακάτω σχήμα, τα **συστήματα υψηλής ωριμότητας** δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στη διαμόρφωση προτύπων και στρατηγικής καθώς και στον αποτελεσματικό έλεγχο της εφαρμογής τους. Μικρότερη έμφαση δίνεται στη διεκπεραίωση επιμέρους αιτημάτων. Τα αιτήματα αδειοδότησης αντικαθίστανται κατά περίπτωση από σχετική δήλωση του ενδιαφερόμενου περί συμμόρφωσης στα πρότυπα.

Αντίθετα, τα **συστήματα χαμηλής ωριμότητας** δίνουν μεγάλη έμφαση στη διεκπεραίωση επιμέρους αιτημάτων. Μικρότερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αδειοδότηση, συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής για τον κάθε κλάδο και της διαμόρφωσης κατάλληλων προτύπων. Επίσης, μικρή έμφαση δίνεται στο θέμα ελέγχων εφαρμογής της στρατηγικής και των προτύπων¹.

Τα σημεία έμφασης των συστημάτων αδειοδότησης διαφόρων επιπέδων ωριμότητας, αποτυπώνονται στο ακόλουθο σχήμα.

Γράφημα 2. Έμφαση συστημάτων αδειοδότησης ανά επίπεδο ωριμότητας

¹ Το σύστημα ελέγχων δεν αποτελεί πεδίο της παρούσας μελέτης. Εντούτοις, παραμένει σημαντικός παράγοντας ολοκλήρωσης ενός συστήματος αδειοδότησης.

το ελληνικό σύστημα αδειοδότησης είναι εσωστρεφές και αναποτελεσματικό δεν προστατεύει το περιβάλλον, την ιδιοκτησία, το δημόσιο συμφέρον δεν ενθαρρύνει την ανάπτυξη των παραγωγικών δραστηριοτήτων

3.1.1. Μεθοδολογία αξιολόγησης ωριμότητας ελληνικού συστήματος αδειοδότησης

Τα **βασικά πεδία αξιολόγησης** ενός ολοκληρωμένου συστήματος αδειοδότησης και το πλαίσιο αξιολόγησης καταγράφονται στη συνέχεια.

Στρατηγική: Αξιολογείται το σύστημα αδειοδότησης στο σύνολό του, αναφορικά με τη συστημική – ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Διακυβέρνηση, ρόλοι και αρμοδιότητες: Αξιολογείται η διακριτότητα αρμοδιοτήτων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και η σύνδεση της διακυβέρνησης του συστήματος με τη στρατηγική αδειοδότησης.

Διαδικασίες: Αξιολογείται ο βαθμός τυποποίησης των επιμέρους διαδικασιών, η απλότητα και χρηστικότητα τους, καθώς και η συνολική (end to end) διαδικασία.

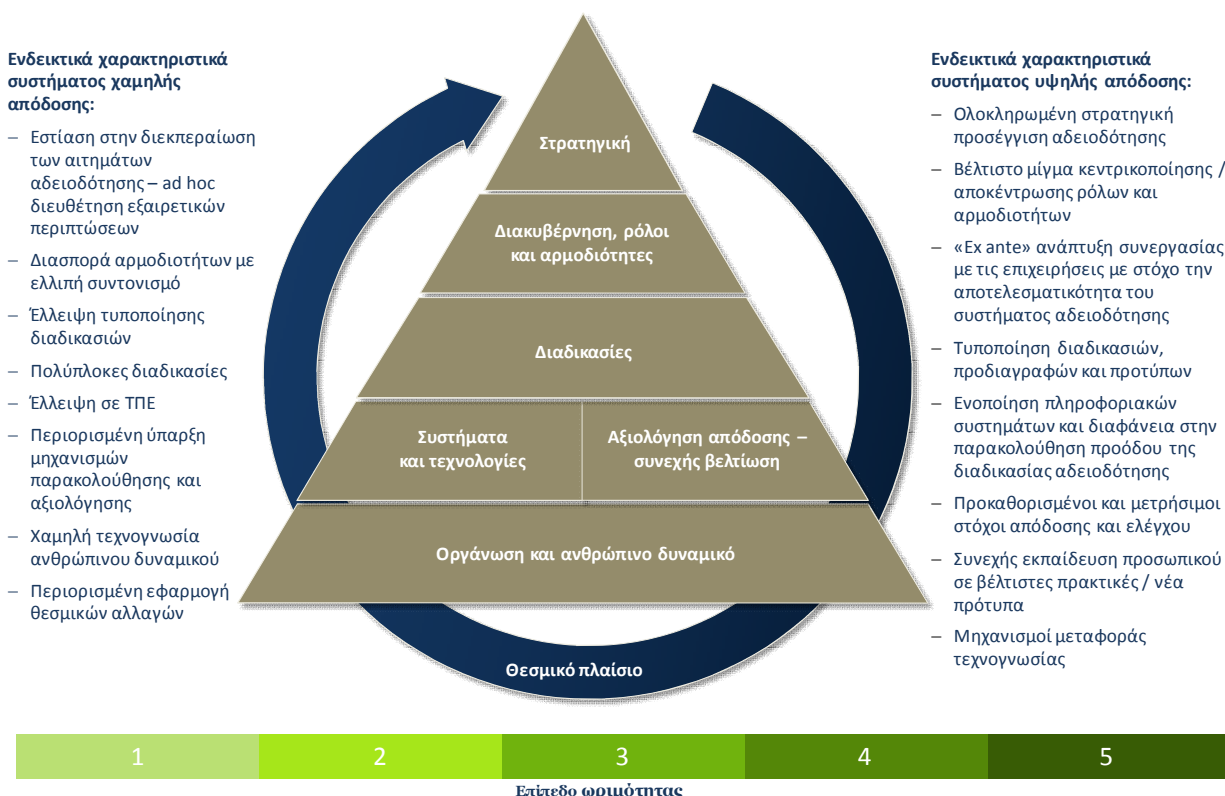
Συστήματα και τεχνολογίες: Αξιολογείται ο βαθμός αξιοποίησης Τεχνολογιών Πληροφοριών & Επικοινωνιών στο σύστημα αδειοδότησης.

Αξιολόγηση της απόδοσης – συνεχής βελτίωση: Αξιολογείται η ύπαρξη μηχανισμών παρακολούθησης, μέτρησης και αξιολόγησης των επιμέρους στοιχείων του συστήματος αδειοδότησης και η χρήση δεικτών απόδοσης.

Οργάνωση και ανθρώπινο δυναμικό: Αξιολογείται η εσωτερική οργάνωση και το ανθρώπινο δυναμικό των εμπλεκόμενων στην αδειοδότηση φορέων, ώστε να υποστηρίζεται με επιτυχία ο ρόλος τους στο σύστημα, ποσοτικά και ποιοτικά.

Θεσμικό πλαίσιο: Αξιολογείται ο βαθμός απλούστευσης, ολοκλήρωσης και κωδικοποίησης, η εφαρμογή κανόνων καλής νομοθέτησης στα θεσμικά κείμενα και η χρήση τους ως πλαίσιο ή ως εργαλείο διοίκησης. Επιδρά σε όλα τα πεδία.

Γράφημα 3. Πεδία αξιολόγησης του συστήματος αδειοδότησης

3.1.2. Η αδειοδότηση στην Ελλάδα του 2013 - Εμπόδιο στην επιχειρηματικότητα

Στους πίνακες που ακολουθούν περιγράφονται τα κύρια χαρακτηριστικά των διαφορετικών επιπέδων ωριμότητας, ανά πεδίο αξιολόγησης και στη συνέχεια αξιολογείται η ωριμότητα του ελληνικού μοντέλου αδειοδότησης.

Στρατηγική αδειοδότησης

Επίπεδο 1	Επίπεδο 3	Επίπεδο 5
Γενική στρατηγική / μοντέλο αδειοδότησης		
<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη ολοκληρωμένης προσέγγισης αδειοδότησης - Υιοθέτηση αποσπασματικών βελτιώσεων σε μεμονωμένα τμήματα / περιοχές της διαδικασίας αδειοδότησης - Αντιμετώπιση παραγωγικών δραστηριοτήτων ως στατικές- έλλειψη δυναμικής αδειοδότησης αλλαγών για υφιστάμενες εγκαταστάσεις 	<ul style="list-style-type: none"> - Ολοκληρωμένη προσέγγιση συστήματος αδειοδότησης 	<ul style="list-style-type: none"> - Ολοκληρωμένο και δυναμικό μοντέλο αδειοδότησης με δυνατότητα άμεσης παρακολούθησης και ανταπόκρισης στις τεχνοοικονομικές και παραγωγικές μεταβολές
Στρατηγική προσέγγιση ανά κατηγορία δραστηριότητας		
<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη διακριτής στρατηγικής προσέγγισης ανά κατηγορία δραστηριότητας 	<ul style="list-style-type: none"> - Τυποποίηση προτύπων αδειοδότησης ανά κατηγορία δραστηριότητας - Αδειοδότηση βάσει γενικών δεσμευτικών κανόνων 	<ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη ξεκάθαρης στρατηγικής αδειοδότησης, με ποσοτικοποιημένους στόχους, ανά κατηγορία - Υψηλού βαθμού προτυποποίηση
Έμφαση συστήματος αδειοδότησης		
<ul style="list-style-type: none"> - Μεγαλύτερη έμφαση στη διεκπεραίωση των αιτημάτων - Μικρότερη έμφαση: <ul style="list-style-type: none"> • στο σχεδιασμό του συστήματος και των προτύπων και • στον έλεγχο εφαρμογής τους 	<ul style="list-style-type: none"> - Ισοβαρής έμφαση: <ul style="list-style-type: none"> • στη διεκπεραίωση των επιμέρους αιτημάτων • στο σχεδιασμό του συστήματος και στην προετοιμασία προτύπων • στον έλεγχο εφαρμογής 	<ul style="list-style-type: none"> - Μεγαλύτερη έμφαση: <ul style="list-style-type: none"> • στο σχεδιασμό του συστήματος και στην προετοιμασία προτύπων • στον έλεγχο εφαρμογής τους - Μικρότερη έμφαση στη διεκπεραίωση αιτημάτων
Συμμετοχή των επιχειρήσεων στη χάραξη της στρατηγικής		
<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειμμα συνεργασίας με τις επιχειρήσεις για το σχεδιασμό του συστήματος - Έλλειμμα εμπιστοσύνης 	<ul style="list-style-type: none"> - Επικοινωνία με τις επιχειρήσεις για το σχεδιασμό του συστήματος αδειοδότησης και των προτύπων (consultation) - Ενέργειες ενίσχυσης κλίματος εμπιστοσύνης 	<ul style="list-style-type: none"> - Συμμετοχή των επιχειρήσεων στο σχεδιασμό: <ul style="list-style-type: none"> • του συστήματος • της στρατηγικής και των προτύπων αδειοδότησης (cooperation) - Κλίμα εμπιστοσύνης

Συνοπτική αξιολόγηση ωριμότητας του ελληνικού μοντέλου

Το ελληνικό σύστημα αδειοδότησης **στερείται ολοκληρωμένης στρατηγικής προσέγγισης**. Δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στη **διεκπεραίωση των αιτημάτων** και διακρίνεται για το **χαμηλό βαθμό προτυποποίησης**. Έως σήμερα, **δεν έχει καταστεί εφικτή η εγκαθίδρυση ενός κλίματος εμπιστοσύνης** μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, που θα επέτρεπε την επίτευξη ευρύτερων συναινέσεων στην κατεύθυνση μιας ριζικής μεταβολής του μοντέλου αδειοδότησης.

Στο πεδίο «Στρατηγική Αδειοδότησης», το σύστημα αξιολογείται στο Επίπεδο Ωριμότητας «1».

Ελλάδα 2013:
έλλειμμα στρατηγικής για την παραγωγή έλλειμμα ολοκληρωμένης στρατηγικής για την αδειοδότηση έλλειμμα συνεργασίας μεταξύ δημοσίου-επιχειρήσεων

Διακυβέρνηση, ρόλοι και αρμοδιότητες

Επίπεδο 1	Επίπεδο 3	Επίπεδο 5
Διασπορά φορέων που εμπλέκονται στην αδειοδότηση / σημεία εξυπηρέτησης		
<ul style="list-style-type: none"> - Μεγάλη διασπορά εμπλεκόμενων φορέων - Τμηματοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης στους επιμέρους φορείς – έλλειψη κεντρικών σημείων εξυπηρέτησης (one stop shops) 	<ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη ενός σημείου εξυπηρέτησης τουλάχιστον σε επίπεδο φορέα αδειοδότησης, ο οποίος μεσολαβεί για την ολοκλήρωση της αδειοδότησης - Μερική αξιοποίηση διατμηματικών ομάδων 	<ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη κεντρικών σημείων εξυπηρέτησης - κέντρων εξειδίκευσης (centre of excellence) με αρμοδιότητες αδειοδότησης (end-to-end) - Βέλτιστο μείγμα κεντρικοποίησης και αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων προκειμένου να βελτιστοποιείται η απόδοση

Διάκριση ρόλων και αρμοδιοτήτων

<ul style="list-style-type: none"> - Ελλιπής διάκριση ρόλων και αρμοδιοτήτων μεταξύ και εντός εμπλεκόμενων φορέων 	<ul style="list-style-type: none"> - Ευδιάκριτοι και τυποποιημένοι ρόλοι και αρμοδιότητες εμπλεκόμενων φορέων αδειοδότησης - Διακριτή δομή με αρμοδιότητες σχεδιασμού, διεκπεραίωσης αιτημάτων και ελέγχου 	<ul style="list-style-type: none"> - Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες υπαγορεύονται από τη στρατηγική αδειοδότησης και εξειδικεύονται σε επίπεδο κεντρικής διοίκησης / περιφέρειας
--	--	---

Αξιοποίηση εργαλείων διοίκησης

<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη εργαλείων διοίκησης / λειτουργικής εξειδίκευσης θεσμικού πλαισίου 	<ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη εργαλείων διοίκησης για την εξειδίκευση και υποστήριξη εφαρμογής του νομικού πλαισίου 	<ul style="list-style-type: none"> - Διάκριση θεσμικού πλαισίου από εργαλεία διοίκησης
---	--	---

Διεκπεραίωση διαδικασιών

<ul style="list-style-type: none"> - Διεκπεραίωση διαδικασίας αδειοδότησης αμιγώς εσωτερικά, από τη δημόσια διοίκηση (in-sourcing) 	<ul style="list-style-type: none"> - Επιλεκτική ανάθεση αρμοδιοτήτων σε τρίτους, για τη διεκπεραίωση αιτημάτων αδειοδότησης (co-sourcing) 	<ul style="list-style-type: none"> - Δυνατότητα ανάθεσης μέρους ή του συνόλου των αρμοδιοτήτων αδειοδότησης σε τρίτους (co-sourcing & out-sourcing)
---	--	--

Συνοπτική αξιολόγηση ωριμότητας του ελληνικού μοντέλου

Το ελληνικό σύστημα αδειοδότησης χαρακτηρίζεται από μεγάλη **διασπορά εμπλεκόμενων φορέων**. Διαπιστώθηκε επίσης, ότι η **διάκριση και τυποποίηση των ρόλων** και αρμοδιοτήτων τους είναι **ικανοποιητικού επιπέδου**, κυρίως στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και στη διαδικασία αδειοδότησης της βιομηχανίας.

Στο υφιστάμενο σύστημα αδειοδότησης, **δεν αξιοποιούνται σύγχρονα εργαλεία διοίκησης**. Αντίθετα, η παροχή κατευθύνσεων και οδηγιών για τη διεκπεραίωση των διαδικασιών γίνεται υπό τη μορφή θεσμικών και διοικητικών κειμένων. Τέλος, αναφέρεται ότι το **μεγαλύτερο μέρος της διαδικασίας διεκπεραιώνεται εσωτερικά** από τη δημόσια διοίκηση.

Στο πεδίο «Διακυβέρνηση, Ρόλοι και Αρμοδιότητες», το σύστημα αξιολογείται στο Επίπεδο Ωριμότητας «1».

Ελλάδα 2013:

διασπορά εμπλεκόμενων φορέων

τμηματοποίηση – μη ολοκληρωμένη προσέγγιση

έλλειμμα εργαλείων διοίκησης

διεκπαιρωτικός χαρακτήρας

Διαδικασίες αδειοδότησης

Επίπεδο 1	Επίπεδο 3	Επίπεδο 5
Βαθμός τυποποίησης		
<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη τυποποίησης: <ul style="list-style-type: none"> • αιτημάτων αδειοδότησης και περιεχομένου φακέλου (μελέτες κ.λπ.) • γνωμοδοτικών φορέων & εντύπων • εργαλείων (έγγραφα γνωμοδότησης, αξιολόγησης, ελέγχου) 	<ul style="list-style-type: none"> - Μερική τυποποίηση, τουλάχιστον σε επίπεδο: <ul style="list-style-type: none"> • αιτημάτων αδειοδότησης και περιεχομένου φακέλου (μελέτες κ.λπ.) • γνωμοδοτικών φορέων & εντύπων • εργαλείων (έγγραφα γνωμοδότησης, αξιολόγησης, ελέγχου κ.λπ.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Υψηλός βαθμός τυποποίησης και αυτοματοποίησης διαδικασιών με τη χρήση εξειδικευμένων πληροφοριακών συστημάτων
Προθεσμίες / χρόνοι ολοκλήρωσης της διαδικασίας		
<ul style="list-style-type: none"> - Μη ύπαρξη ή ύπαρξη μη ρεαλιστικών προθεσμιών ολοκλήρωσης της διαδικασίας αδειοδότησης 	<ul style="list-style-type: none"> - Ρεαλιστικές προθεσμίες ολοκλήρωσης οι οποίες τηρούνται - Η τήρηση των προθεσμιών παρακολουθείται με στόχο τη συνεχή βελτίωση 	<ul style="list-style-type: none"> - Επίτευξη αδειοδότησης σε μικρά χρονικά περιθώρια και με δυναμικό τρόπο (ενημέρωση για μεταβολή ταυτόχρονα με την υλοποίησή της και έλεγχος τήρησης προτύπων σε μεταγενέστερο στάδιο)
Διαδικασία διαβούλευσης		
<ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη τυπικής διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης για την αδειοδότηση – δεν διασφαλίζεται η έγκαιρη κοινωνική συναίνεση 	<ul style="list-style-type: none"> - Αποτελέσματα διαβούλευσης τουλάχιστον σε επίπεδο περιβαλλοντικής αδειοδότησης – διασφάλιση, σε κάποιο βαθμό, της επίτευξης κοινωνικής συναίνεσης 	<ul style="list-style-type: none"> - Κλιμάκωση της διαδικασίας διαβούλευσης σε επίπεδο εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού
Κωδικοποίηση δραστηριοτήτων		
<ul style="list-style-type: none"> - Διαφορετική κωδικοποίηση δραστηριοτήτων ανά επιμέρους διαδικασία αδειοδότησης 	<ul style="list-style-type: none"> - Κοινή κωδικοποίηση δραστηριοτήτων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων ή λειτουργική αντιστοιχισή 	<ul style="list-style-type: none"> - Ενιαία κωδικοποίηση δραστηριοτήτων σε όλο το φάσμα της αδειοδότησης (δενδρόγραμμα)
Διεκπεραίωση διαδικασιών (τυποποίηση διαδικασιών, εφαρμογή κοινών πρακτικών, βέλτιστων πρακτικών κ.λπ.)		
<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη κοινών πρακτικών από τους εμπλεκόμενους στην αδειοδότηση φορείς - Επαναλαμβανόμενες ενέργειες ή/και επικαλύψεις απαιτήσεων μεταξύ φορέων - Στατική διαδικασία αδειοδότησης – αντιμετώπιση κάθε επιμέρους αιτήματος μεταβολής σε ήδη αδειοδοτημένη εγκατάσταση ως νέο αίτημα - Μικρή ή καθόλου ενσωμάτωση βέλτιστων πρακτικών 	<ul style="list-style-type: none"> - Εφαρμογή κοινών πρακτικών που υιοθετούνται από εργαλεία διοίκησης (common practice tool boxes) - Ελαχιστοποίηση επαναλαμβανόμενων και αλληλεπικαλυπτόμενων απαιτήσεων μεταξύ φορέων - Πρόβλεψη δυναμικής διαδικασίας για αιτήματα μεταβολής σε ήδη αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις (δυναμικός φάκελος εγκατάστασης) - Τυποποιημένες διαδικασίες - Μερική ενσωμάτωση βέλτιστων πρακτικών σε επιμέρους διαδικασίες 	<ul style="list-style-type: none"> - Εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών σε όλες τις διαδικασίες - Μηχανισμός παρακολούθησης βέλτιστων πρακτικών και εφαρμογής καινοτομιών στις διαδικασίες και εν γένει στο σύστημα αδειοδότησης

Ελλάδα 2013:

χρονικές
καθυστερήσεις

έλλειμμα κοινών
πρακτικών και
περιορισμένη
τυποποίηση

έλλειμμα
εργαλείων
διοίκησης

προσχηματικές
διαδικασίες
δημόσιας
διαβούλευσης

Συνοπτική αξιολόγηση ωριμότητας του ελληνικού μοντέλου

Σε ότι αφορά στις διαδικασίες παρατηρείται **έλλειψη τυποποίησης**. Διαπιστώθηκε επίσης, ότι υπάρχουν **διαφορές στις πρακτικές** που ακολουθούνται από τις Αδειοδοτούσες Αρχές. Σε ορισμένες περιπτώσεις καταγράφεται έλλειψη θεσμικών προθεσμιών. Σε άλλες περιπτώσεις, όπου προβλέπονται θεσμικές προθεσμίες, αυτές δεν τηρούνται πάντα.

Καταγράφεται **έλλειψη πρακτικών και χρηστικών οδηγιών / εργαλείων διοίκησης**. Αυτά συνήθως **υποκαθίστανται από θεσμικά κείμενα** που εκ των πραγμάτων δεν είναι εφικτό να έχουν τέτοια χρηστική μορφή. Επιπλέον, καταγράφεται έλλειψη ενιαίας **κωδικοποίησης** των έργων και δραστηριοτήτων ανά επιμέρους διαδικασία αδειοδότησης.

Η διαδικασία διαβούλευσης αξιολογείται ως **χαμηλής αποτελεσματικότητας**, καθώς για τις επιχειρήσεις το μεγαλύτερο παράγοντα ανασφάλειας αποτελεί η πιθανότητα προσφυγών σε μεταγενέστερο στάδιο. Σε αυτό συμβάλλει και το **γενικότερο κλίμα δυσπιστίας μεταξύ κοινωνίας – κράτους – επιχειρήσεων**.

Οι **πρόσφατες θεσμικές πρωτοβουλίες** στην κατεύθυνση της απλοποίησης των διαδικασιών αδειοδότησης, που αφορούν στο Ν.4014/2011 για την περιβαλλοντική αδειοδότηση και στο Ν. 3982/2011 για την αδειοδότηση της βιομηχανικής δραστηριότητας, **αξιολογούνται συνολικά ως θετικές**. Ωστόσο, δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί καθολικά, καθώς έως σήμερα δεν έχουν εκδοθεί όλες οι προβλεπόμενες εφαρμοστικές διατάξεις.

Στο πεδίο «Διαδικασιών Αδειοδότησης», το σύστημα αξιολογείται στο Επίπεδο Ωριμότητας «2».

Συστήματα και τεχνολογίες

Επίπεδο 1	Επίπεδο 3	Επίπεδο 5
Αξιοποίηση ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων		
<ul style="list-style-type: none"> - Απουσία ηλεκτρονικού μητρώου, ακόμα και σε επίπεδο μεμονωμένης οργανωτικής μονάδας, για τη δυναμική παρακολούθηση της διαδικασίας αδειοδότησης και για την τήρηση ιστορικού αρχείου 	<ul style="list-style-type: none"> - Ηλεκτρονικό μητρώο, σε επίπεδο φορέα, για τη δυναμική παρακολούθηση της διαδικασίας αδειοδότησης και για την τήρηση ιστορικού αρχείου - Περιοδική συγκέντρωση στοιχείων / ηλεκτρονικών μητρώων / βάσεων δεδομένων, στην κεντρική διοίκηση 	<ul style="list-style-type: none"> - Ενιαία βάση δεδομένων και πρόσβαση από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς - Κεντρικό πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης διαδικασίας αδειοδότησης με τερματικά σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς
Βαθμός αυτοματοποίησης / αξιοποίηση πληροφοριακών συστημάτων		
<ul style="list-style-type: none"> - Ελλιπής αυτοματοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης - Απουσία υποστηρικτικών συστημάτων 	<ul style="list-style-type: none"> - Υποστήριξη από πληροφοριακά συστήματα τουλάχιστον σε επίπεδο διαδικασίας (π.χ. περιβαλλοντική αδειοδότηση) και δυνατότητα διασύνδεσης με συστήματα που υποστηρίζουν άλλες διαδικασίες - Υποστήριξη της δημιουργίας αναφορών κατά περίπτωση - Υποτυπώδης ψηφιοποίηση εργαλείων – tool boxes: έγγραφα αξιολόγησης, γνωμοδοτήσεων, ελέγχου κ.ά. 	<ul style="list-style-type: none"> - Πλήρης αυτοματοποίηση της διαδικασίας. Interface με την επιχείρηση – δυνατότητα υποβολής και παρακολούθησης της εξέλιξης αιτήματος - Ανάπτυξη συστημάτων υποστήριξης της λήψης αποφάσεων
Δημοσιοποίηση πληροφοριών		
<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειμμα τεχνολογικής υποστήριξης της δημοσιοποίησης των πληροφοριών 	<ul style="list-style-type: none"> - Υποστήριξη της δημοσιοποίησης πληροφοριών ως προς την εξέλιξη των αιτημάτων (π.χ. ΥΠΕΚΑ) 	<ul style="list-style-type: none"> - Μητρώο αδειών, διαθέσιμο διαδικτυακά στο ευρύ κοινό με επίπεδα πρόσβασης στην πληροφορία

Συνοπτική αξιολόγηση ωριμότητας του ελληνικού μοντέλου

Καταγράφεται **έλλειψη σε υποστηρικτικά συστήματα** και σημαντικό **έλλειμμα αυτοματοποίησης των διαδικασιών**.

Εντοπίστηκε ότι η εσωτερική αλληλογραφία (δημόσιο προς δημόσιο π.χ. αδειοδοτούσες αρχές προς γνωμοδοτικές υπηρεσίες) γίνεται με τον παραδοσιακό τρόπο (έντυπα). Συνεπώς **οι χρόνοι αποστολής και παραλαβής των εγγράφων, είναι σημαντικά μεγαλύτεροι σε σύγκριση με τους χρόνους που θα απαιτούντο για την ηλεκτρονική αποστολή των εγγράφων** αυτών σε κατάλληλη μορφή (π.χ. pdf) και με τη χρήση κατάλληλων μηχανισμών αυθεντικοποίησης.

Επιπλέον, δεν αξιοποιείται η τεχνολογία σε όλο το φάσμα της αδειοδότησης για τη δημοσιοποίηση πληροφοριών (που δεν είναι εμπιστευτικής φύσης).

Καταγράφεται τέλος, ως **θετικό βήμα**, αν και περιορισμένης έκτασης, η **ανάρτηση των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων στο διαδίκτυο**, στην τελική τους μορφή.

Σε σχέση με τη χρήση «Συστημάτων και Τεχνολογιών», το σύστημα αξιολογείται στο Επίπεδο Ωριμότητας «1».

Ελλάδα 2013:
απουσία
αυτοματοποίησης
καθυστερήρηση στην
εισαγωγή νέων
τεχνολογιών και
υποστηρικτών
συστημάτων

Αξιολόγηση της απόδοσης – συνεχής βελτίωση

Επίπεδο 1	Επίπεδο 3	Επίπεδο 5
Στοχοθεσία / δείκτες απόδοσης		
<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη στοχοθεσίας και δεικτών απόδοσης, σε επίπεδο διαδικασίας - Έλλειψη στοχοθεσίας και δεικτών απόδοσης σε επίπεδο αποτελεσματικότητας εμπλεκόμενων φορέων (π.χ. τήρηση προθεσμιών) - Έλλειψη στοχοθεσίας και μέτρησης οικονομικής αποτελεσματικότητας 	<ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη δεικτών μέτρησης απόδοσης και οριοθέτηση ρεαλιστικών στόχων απόδοσης για κάθε επιμέρους διαδικασία - Ύπαρξη δεικτών μέτρησης απόδοσης και οριοθέτηση ρεαλιστικών στόχων απόδοσης για κάθε επιμέρους φορέα 	<ul style="list-style-type: none"> - Οριοθέτηση στόχων και δεικτών απόδοσης σε συνεργασία με το προσωπικό και τις επιχειρήσεις - Ολοκληρωμένο πλαίσιο αξιολόγησης απόδοσης και συστήματος κινήτρων με δυναμική εφαρμογή
Παρακολούθηση της απόδοσης		
<ul style="list-style-type: none"> - Απουσία μέτρησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης της απόδοσης του υφιστάμενου μοντέλου αδειοδότησης, ακόμα και σε επίπεδο επιμέρους διαδικασίας - Έλλειψη αξιολόγησης και ανατροφοδότησης σε όλα τα επίπεδα 	<ul style="list-style-type: none"> - Παρακολούθηση δεικτών και μέτρηση επίτευξης στόχων σε επίπεδο μεμονωμένων διαδικασιών και αντίστοιχων εμπλεκόμενων φορέων - Αξιολόγηση και ανατροφοδότηση του συστήματος σε περιοδική βάση - Εφαρμογή μηχανισμού υποβολής παραπόνων σε κεντρικό επίπεδο - Ύπαρξη διακριτής δομής που αξιολογεί την απόδοση τουλάχιστον σε επίπεδο διαδικασίας (π.χ. περιβαλλοντική αδειοδότηση, άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας βιομηχανικών μονάδων) 	<ul style="list-style-type: none"> - Διαφάνεια στα στοιχεία παρακολούθησης της προόδου της διαδικασίας αδειοδότησης - Ενσωμάτωση του μηχανισμού υποβολής παραπόνων στο σύστημα αξιολόγησης της απόδοσης - Ύπαρξη διακριτής δομής που αξιολογεί την απόδοση του συστήματος αδειοδότησης συνολικά (end-to-end)
Συστήματα ανταμοιβών και κινήτρων		
<ul style="list-style-type: none"> - Απουσία συστήματος ανταμοιβών και αναγνώρισης 	<ul style="list-style-type: none"> - Σύνδεση αξιολόγησης αποτελεσματικότητας εμπλεκόμενων φορέων με την αξιολόγηση της απόδοσης του προσωπικού 	<ul style="list-style-type: none"> - Ολοκληρωμένο πλαίσιο αξιολόγησης απόδοσης και συστήματος κινήτρων με δυναμική εφαρμογή - Σύστημα κινήτρων και ανταμοιβών συνδεδεμένο με την αξιολόγηση εμπλεκόμενου φορέα και στελεχών - Σύνδεση της προσωπικής αξιολόγησης με την απόδοση του φορέα, της διαδικασίας και του συστήματος συνολικά

Συνοπτική αξιολόγηση ωριμότητας του ελληνικού μοντέλου

Στο υφιστάμενο σύστημα αδειοδότησης δεν έχει εντοπιστεί ύπαρξη μηχανισμού αξιολόγησης της απόδοσης. Ειδικότερα διαπιστώνεται έλλειψη:

- **Σαφών και μετρήσιμων στόχων**, γεγονός που συνδέεται με τη γενικότερη έλλειψη στρατηγικής.

Ελλάδα 2013:

**έλλειμμα
ρεαλιστικής
στοχοθεσίας
απόδοσης**

**απουσία δεικτών
μέτρησης
οικονομικής
ποιοτικής
απόδοσης**

**απουσία
συστηματικής
παρακολούθησης,
αξιολόγησης και
βελτίωσης της
απόδοσης**

**απουσία
συστημάτων
ανταμοιβών και
κινήτρων**

- **Σαφών, μετρήσιμων και ρεαλιστικών δεικτών απόδοσης** (σε επίπεδο επιμέρους διαδικασίας και εμπλεκόμενου φορέα / οργανωτικής μονάδας), πέραν από τις προβλεπόμενες θεσμικές προθεσμίες σε ορισμένες διαδικασίες.
- **Μηχανισμών / δομών για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του συστήματος.** Ως θετική καταγράφηκε η πρόβλεψη του νέου πλαισίου για την αδειοδότηση της βιομηχανίας (Ν. 3982/2011) σχετικά με τη σύσταση της Κεντρικής Συντονιστικής Ομάδας Διοίκησης Αδειοδότησης. Δεν έχει όμως ακόμη εκδοθεί η απαραίτητη, για την ενεργοποίησή της, εφαρμοστική διάταξη.

Ένας τέτοιος μηχανισμός θα είχε ως σκοπό τη διαπίστωση των προβλημάτων, τη λήψη διορθωτικών / βελτιωτικών παρεμβάσεων, την ενεργοποίηση εργαλείων που προβλέπει το ίδιο το σύστημα (π.χ. πρόβλεψη για σύγκληση ΚΕΣΠΑ / ΠΕΣΠΑ στην περίπτωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης).

- **Συστηματικής και ενιαίας παρακολούθησης** με βάση ποιοτικά ή/και ποσοτικά χαρακτηριστικά και **τακτικής αξιολόγησης της απόδοσης** του συστήματος, είτε για επιμέρους διαδικασίες και φορείς, είτε συνολικά (end-to-end) του συστήματος αδειοδότησης για κάθε οικονομική δραστηριότητα / κλάδο.

Δεδομένης της έλλειψης τέτοιων μηχανισμών, καθίσταται δυσχερής η **εισαγωγή συστημάτων που να συνδέουν την απόδοση των φορέων με την απόδοση του προσωπικού.**

Σημειώνεται ότι ως ένα βαθμό τα ευρήματα υπερβαίνουν το πεδίο της αδειοδότησης και αφορούν σε συνολικά προβλήματα της δημόσιας διοίκησης.

Σε σχέση με την «Αξιολόγηση της Απόδοσης και τη Συνεχή Βελτίωση», το σύστημα αδειοδότησης αξιολογείται στο Επίπεδο Ωριμότητας «1».

Οργάνωση και ανθρώπινο δυναμικό

Επίπεδο 1	Επίπεδο 3	Επίπεδο 5
Επιμόρφωση στελεχών δημόσιας διοίκησης		
<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη επιμόρφωσης σε θέματα αδειοδότησης για το προσωπικό των φορέων που εμπλέκεται στη διαδικασία αδειοδοτήσεων 	<ul style="list-style-type: none"> - Καθορισμένο επιμορφωτικό πρόγραμμα για τα στελέχη που εμπλέκονται άμεσα στην αδειοδότηση - Επιμόρφωση επί των γενικών αρχών της αδειοδότησης για το μη άμεσα εμπλεκόμενο προσωπικό (π.χ. γνωμοδοτικών φορέων) - Δυνατότητα ανάπτυξης επιμορφωτικών προγραμμάτων, σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις, για την επιμόρφωση των στελεχών της δημόσιας διοίκησης και των επιχειρήσεων που εμπλέκονται σε θέματα αδειοδότησης (επισκέψεις σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων, workshops, fora κ.λπ.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Οργανωμένα και περιοδικά επιμορφωτικά προγράμματα, βασισμένα στη διεθνή εμπειρία (επισκέψεις σε εγκαταστάσεις στο εξωτερικό, ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνογνωσίας με αρχές αδειοδότησης άλλων χωρών κ.λπ.)
Δεξιότητες στελεχών δημόσιας διοίκησης		
<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη καταγεγραμμένων περιγραφών των απαιτούμενων δεξιοτήτων του προσωπικού που εμπλέκεται στην αδειοδότηση, σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης 	<ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη καταγεγραμμένων περιγραφών των απαιτούμενων δεξιοτήτων του προσωπικού που εμπλέκεται στην αδειοδότηση, σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης 	<ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη καταγεγραμμένων περιγραφών των απαιτούμενων δεξιοτήτων του προσωπικού σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης και κατάλληλα επεξεργασμένου σχεδίου ανάπτυξης και σταδιοδρομίας του - Πιστοποίηση επαγγελματιών στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα

Ανταλλαγή πληροφοριών / διάχυση τεχνογνωσίας

<ul style="list-style-type: none"> - Καμία ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων μονάδων για τη μεταφορά τεχνογνωσίας 	<ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη μηχανισμού ad hoc ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων μονάδων, όπως σε περιπτώσεις καινοτόμων ή ιδιαίτερων περιπτώσεων 	<ul style="list-style-type: none"> - Τυποποιημένη και αυτοματοποιημένη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ εμπλεκόμενων φορέων
--	--	--

Συνοπτική αξιολόγηση ωριμότητας του ελληνικού μοντέλου

Διαπιστώνεται ότι **δεν έχει επιτευχθεί ένας συστηματικός μηχανισμός διαμόρφωσης προδιαγραφών στελέχωσης** των μονάδων που εμπλέκονται στην αδειοδότηση.

Επιπλέον, **δεν έχει προβλεφθεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα επιμόρφωσης των υφιστάμενων και νέων στελεχών**, ένα σύστημα έγκαιρης ενημέρωσης και προετοιμασίας για επικείμενες αλλαγές στις θεσμικές διαδικασίες, καθώς και ένας **συστηματικός τρόπος ανταλλαγής πληροφοριών και διαμόρφωσης κοινών πρακτικών** μεταξύ των υπηρεσιών και των στελεχών της δημόσιας διοίκησης που εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης.

Τα παραπάνω οδηγούν σε **σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς την αποτελεσματικότητα των εμπλεκόμενων στην αδειοδότηση φορέων**, καθώς αυτή βασίζεται στην άτυπη επικοινωνία, στο ενδιαφέρον και στις πρωτοβουλίες μεμονωμένων στελεχών της δημόσιας διοίκησης.

Στην «Οργάνωση και το Ανθρώπινο Δυναμικό», το σύστημα αδειοδότησης αξιολογείται στο Επίπεδο Ωριμότητας «2».

Ελλάδα 2013:

απουσία ολοκληρωμένου συστήματος επιμόρφωσης και ανάπτυξης στελεχών

μη συστηματικός μηχανισμός διαμόρφωσης προδιαγραφών στελέχωσης

έλλειμμα τυποποιημένου μηχανισμού διάχυσης τεχνογνωσίας

έλλειμμα πιστοποίησης προσόντων

Θεσμικό πλαίσιο

Επίπεδο 1	Επίπεδο 3	Επίπεδο 5
Απλότητα και σαφήνεια περιεχομένου/ Κωδικοποίηση		
<ul style="list-style-type: none"> - Μεγάλος αριθμός θεσμικών κειμένων - Πολύπλοκο θεσμικό πλαίσιο - Παρωχημένες διατάξεις - Έλλειψη συστηματικής χρηστικής κωδικοποίησης υφιστάμενων και κάθε νέου θεσμικού κειμένου σχετικά με την αδειοδότηση αλλά και άλλων διατάξεων που καθορίζουν απαιτήσεις για δραστηριότητες - Μη έγκαιρη εναρμόνιση διατάξεων 	<ul style="list-style-type: none"> - Περιοδική απλοποίηση θεσμικού πλαισίου - Συγκέντρωση και διάθεση θεσμικού πλαισίου αδειοδότησης ανά δραστηριότητα - Χρηστική κωδικοποίηση θεσμικών κειμένων - Έγκαιρη εναρμόνιση διατάξεων 	<ul style="list-style-type: none"> - Συστηματική απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου – εξάλειψη παρωχημένων διατάξεων - Απλότητα και σαφήνεια περιεχομένου - Συστηματική κωδικοποίηση του θεσμικού πλαισίου
Ασφάλεια δικαίου		
<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη ασφάλειας δικαίου (θεσμική αλλαγή όρων, αντιφατικές μεταγενέστερες διατάξεις) 	<ul style="list-style-type: none"> - Εισαγωγή θεσμικών μηχανισμών ενίσχυσης της ασφάλειας δικαίου (ΚΕΣΠΑ, ΠΕΣΠΑ) 	<ul style="list-style-type: none"> - Ασφάλεια δικαίου
Διάκριση θεσμικού πλαισίου από τα εργαλεία διοίκησης – συνάφεια με τη στρατηγική		
<ul style="list-style-type: none"> - Απουσία εργαλείων διοίκησης - Θεσμικό πλαίσιο ως εργαλείο διοίκησης 	<ul style="list-style-type: none"> - Διάκριση μεταξύ θεσμικού πλαισίου και εργαλείων διοίκησης 	<ul style="list-style-type: none"> - Θεσμικό πλαίσιο σύμφωνα με τη στρατηγική αδειοδότησης - Αποσύνδεση των εργαλείων διοίκησης (management) από το θεσμικό πλαίσιο

Συνοπτική αξιολόγηση ωριμότητας του ελληνικού μοντέλου

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει το σύστημα αδειοδότησης περιλαμβάνει **μεγάλο αριθμό κειμένων**, με αποτέλεσμα να καθίσταται δυσχερής ακόμη και ο εντοπισμός των διατάξεων που είναι σε ισχύ για κάθε κλάδο. Σε ορισμένες δε περιπτώσεις, εντοπίστηκε σημαντική **παλαιότητα διατάξεων σε ισχύ**. Στα παραπάνω δρα επιβαρυντικά η **έλλειψη κωδικοποίησης ή/και συστηματικής απλοποίησης** του θεσμικού πλαισίου.

Οι αλλαγές που έχουν θεσμοθετηθεί τα τελευταία χρόνια (ενδεικτικά Ν.3982/2011 και Ν. 4014/2011) κινούνται σε **θετική κατεύθυνση**, ωστόσο εντοπίζεται **καθυστερήση στην έκδοση των απαιτούμενων εφαρμοστικών διατάξεων**, περιπτώσεις μη εναρμόνισης σχετικών προγενέστερων διατάξεων ή και μη άμεσης εναρμόνισης μεταγενέστερων διατάξεων. Τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με την έλλειψη ετοιμότητας για την άμεση εφαρμογή τους και τις **ελλείψεις σε εργαλεία διοίκησης**, δρουν επιβαρυντικά στις περιπτώσεις αιτημάτων αδειοδότησης που υποβάλλονται αμέσως μετά τη θέσπιση ενός νέου νόμου. Εντοπίζεται δε έλλειμμα μεταβατικών προβλέψεων για τα αιτήματα που βρίσκονται σε εξέλιξη κατά τη θέσπιση του νέου πλαισίου.

Τέλος, καταγράφηκε ως σημαντικός παράγοντας αποθάρρυνσης της επιχειρηματικότητας, η **έλλειψη ασφάλειας δικαίου** των επιχειρήσεων. Αυτή η έλλειψη, προκαλείται κυρίως από την αυξημένη πιθανότητα προσφυγής ενδιαφερόμενων σε ένδικα μέσα, ακόμη και μετά την αδειοδότηση.

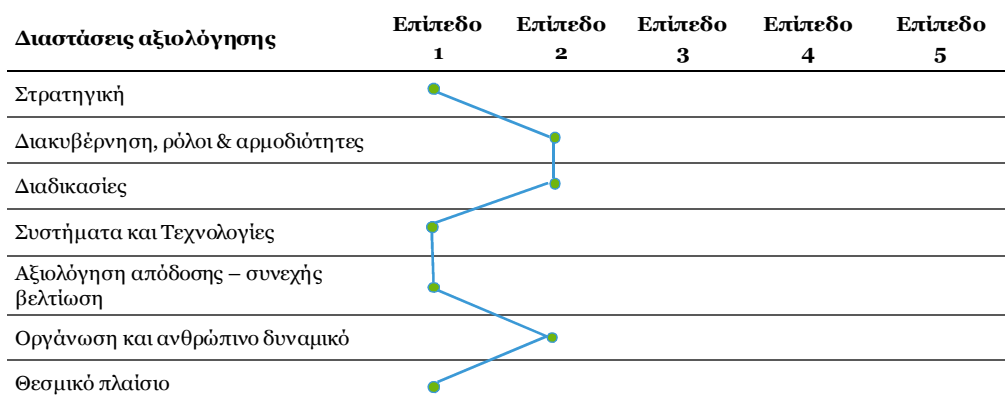
Σε σχέση με το Θεσμικό Πλαίσιο, το σύστημα αδειοδότησης αξιολογείται στο Επίπεδο Ωριμότητας «1».

Ελλάδα 2013:
έλλειμμα κωδικοποίησης
ανάγκη ουσιαστικής και συστηματικής απλοποίησης
ανασφάλεια δικαίου
πολυπλοκότητα θεσμικού πλαισίου
υποκατάσταση εργαλείων διοίκησης από θεσμικά κείμενα

Συγκεντρωτική παρουσίαση αποτελεσμάτων αξιολόγησης του Ελληνικού μοντέλου αδειοδότησης

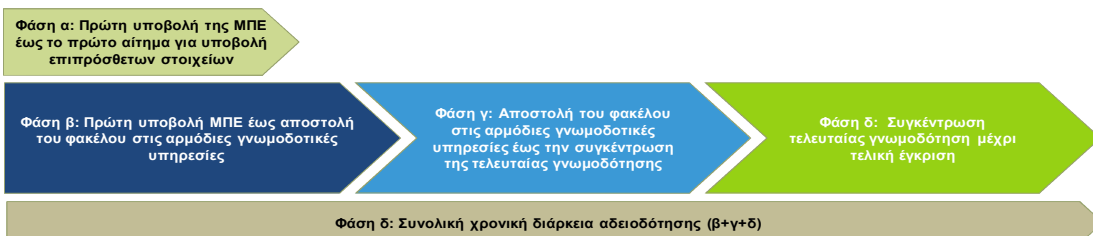
Η συνολική αξιολόγηση του βαθμού ωριμότητας του συστήματος αδειοδότησης στην Ελλάδα με βάση τα επτά πεδία αξιολόγησης, παρουσιάζεται διαγραμματικά στο ακόλουθο σχήμα.

Γράφημα 4. Αξιολόγηση του συστήματος αδειοδότησης

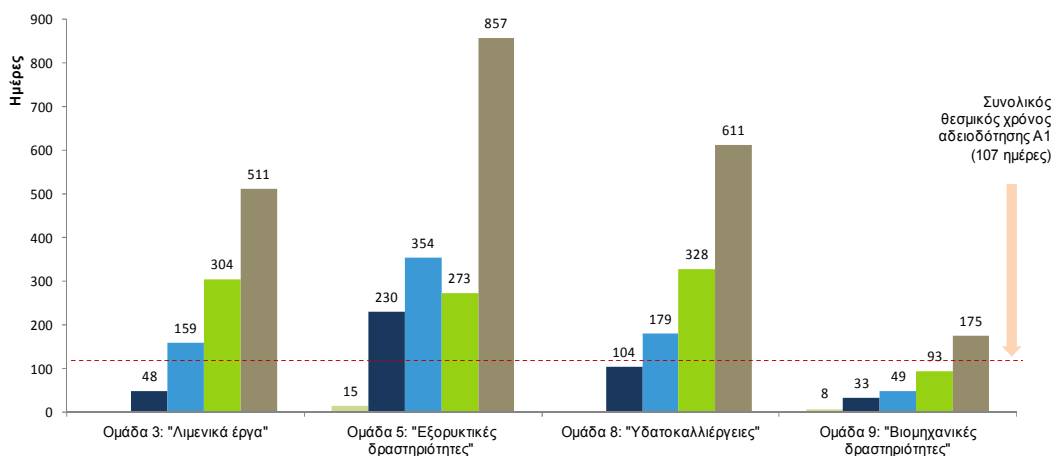
3.2. Ανάλυση χρονικής διάρκειας φάσεων έκδοσης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων

Παρουσιάζεται ανάλυση χρονικής διάρκειας των επιμέρους φάσεων για την έκδοση ΑΕΠΟ, με βάση δείγμα από τις δημοσιευμένες, στο site του ΥΠΕΚΑ, αποφάσεις. Οι φάσεις έκδοσης ΑΕΠΟ που αναλύονται στη συνέχεια, είναι οι εξής:

στην κατηγορία Α1 ο συνολικός μέσος χρόνος απόκλισης από το θεσμικό πλαίσιο αποτελεί το 84% του συνόλου χρόνου (674 ημέρες) έκδοσης νέας ΑΕΠΟ - καθυστέρηση πενταπλάσια της θεσμοθετημένης προθεσμίας

Γράφημα 5. Νέες ΑΕΠΟ, Α1

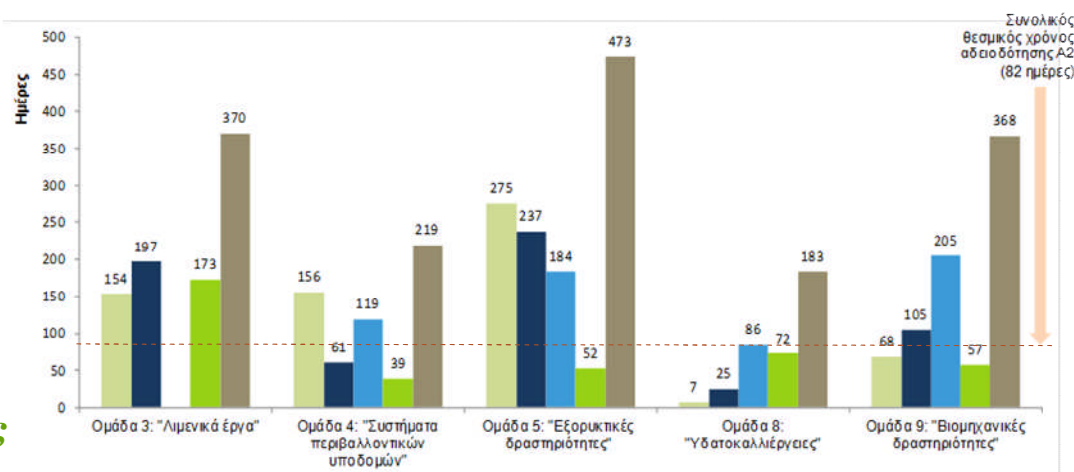

Για την έκδοση νέων ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1, ο μέσος χρόνος καθυστέρησης έκδοσης ΑΕΠΟ (υπέρβαση από θεσμοθετημένες προθεσμίες) κυμαίνεται από 68 έως 750 ημέρες. Η μεγαλύτερη χρονική απόκλιση σημειώνεται στην Ομάδα 5: «Εξορυκτικές δραστηριότητες».

Εξόρυξη – έκδοση νέας ΑΕΠΟ Α1: Ο μέσος χρόνος απόκλισης από το θεσμικό πλαίσιο αποτελεί το 88% του συνόλου του χρόνου (857 ημέρες) έκδοσης νέας ΑΕΠΟ – χρονική καθυστέρηση επταπλάσια της θεσμοθετημένης προθεσμίας.

Γράφημα 6. Νέες ΑΕΠΟ, Α2

στην κατηγορία Α2 ο συνολικός μέσος χρόνος απόκλισης από το θεσμικό πλαίσιο ανέρχεται στο 77% του συνολικού χρόνου (275 ημέρες) έκδοσης νέας ΑΕΠΟ – καθυστέρηση τριπλάσια της θεσμοθετημένης προθεσμίας

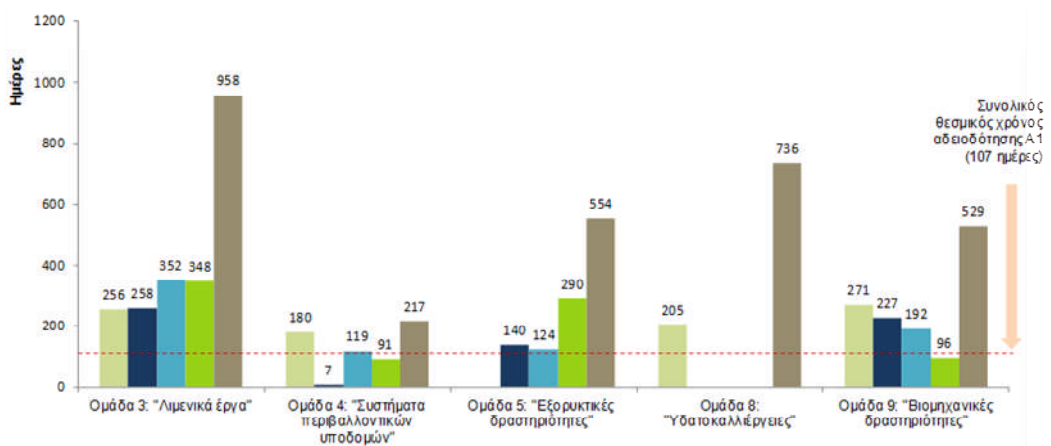
Ο μέσος χρόνος καθυστέρησης έκδοσης νέων ΑΕΠΟ κατηγορίας Α2 (υπέρβαση από τις θεσμοθετημένες προθεσμίες), κυμαίνεται από 101 ημέρες έως 391 ημέρες. Η μεγαλύτερη χρονική απόκλιση σημειώνεται στην Ομάδα 5: «Εξορυκτικές δραστηριότητες».

Εξόρυξη – έκδοση νέας ΑΕΠΟ Α2: Το ποσοστό απόκλισης ανέρχεται στο 83% του συνολικού του χρόνου (473 ημέρες) – **χρονική καθυστέρηση τετραπλάσια της θεσμοθετημένης προθεσμίας.**

Βιομηχανία – έκδοση νέας ΑΕΠΟ Α2: Το ποσοστό απόκλισης ανέρχεται στο 78% του συνολικού του χρόνου (368 ημέρες) - **καθυστέρηση τριπλάσια της θεσμοθετημένης προθεσμίας.**

Η χρονική καθυστέρηση για την περιβαλλοντική αδειοδότηση βιομηχανικής δραστηριότητας κατηγορίας Α2, είναι τετραπλάσια από την αντίστοιχη καθυστέρηση για την αδειοδότηση βιομηχανίας κατηγορίας Α1.

Γράφημα 7. Τροποποίηση ΑΕΠΟ, Α1

Για την τροποποίηση/ ανανέωση ΑΕΠΟ, κατηγορίας Α1, ο μέσος χρόνος καθυστέρησης (υπέρβαση από τις θεσμοθετημένες προθεσμίες), κυμαίνεται από 110 ημέρες έως 851 ημέρες.

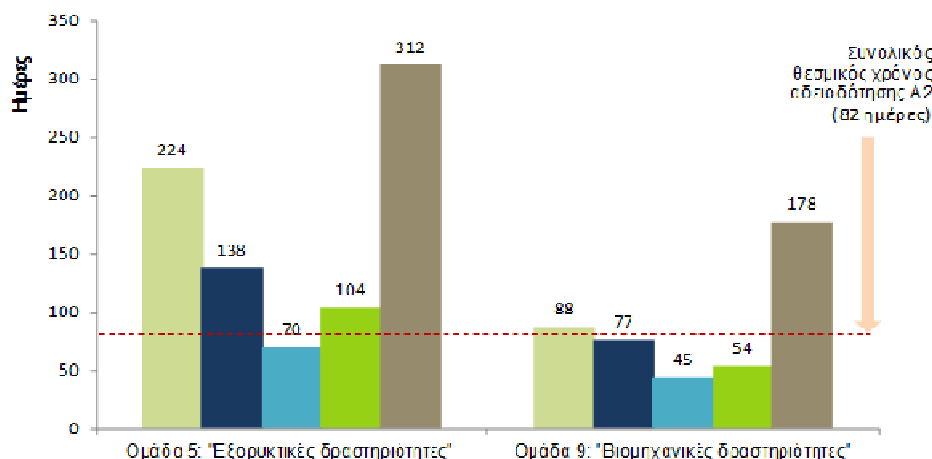
Λιμενικά έργα - τροποποίηση ΑΕΠΟ Α1: Το ποσοστό απόκλισης ανέρχεται στο 89% του συνολικού του χρόνου (958 ημέρες) - **χρονική καθυστέρηση σχεδόν οκταπλάσια της θεσμοθετημένης προθεσμίας.**

Εξόρυξη- τροποποίηση ΑΕΠΟ Α1: Το ποσοστό απόκλισης ανέρχεται στο 81% του συνολικού του χρόνου (554 ημέρες) - **χρονική καθυστέρηση τετραπλάσια της θεσμοθετημένης προθεσμίας.**

Βιομηχανία - τροποποίηση ΑΕΠΟ Α1: Το ποσοστό απόκλισης ανέρχεται στο 80% του συνολικού του χρόνου (529 ημέρες) - **χρονική καθυστέρηση τετραπλάσια της θεσμοθετημένης προθεσμίας.**

Η χρονική καθυστέρηση (υπέρβαση από τις θεσμοθετημένες προθεσμίες) για την τροποποίηση ΑΕΠΟ κατηγορίας Α1, είναι εξαπλάσια από την αντίστοιχη καθυστέρηση για την έκδοση νέας ΑΕΠΟ βιομηχανίας κατηγορίας Α1.

Γράφημα 8. Τροποποίηση ΑΕΠΟ, Α2

Εξόρυξη – τροποποίηση ΑΕΠΟ Α2: Το ποσοστό απόκλισης ανέρχεται στο 73% του συνολικού του χρόνου (312 ημέρες) – **χρονική καθυστέρηση σχεδόν τριπλάσια της θεσμοθετημένης προθεσμίας.**

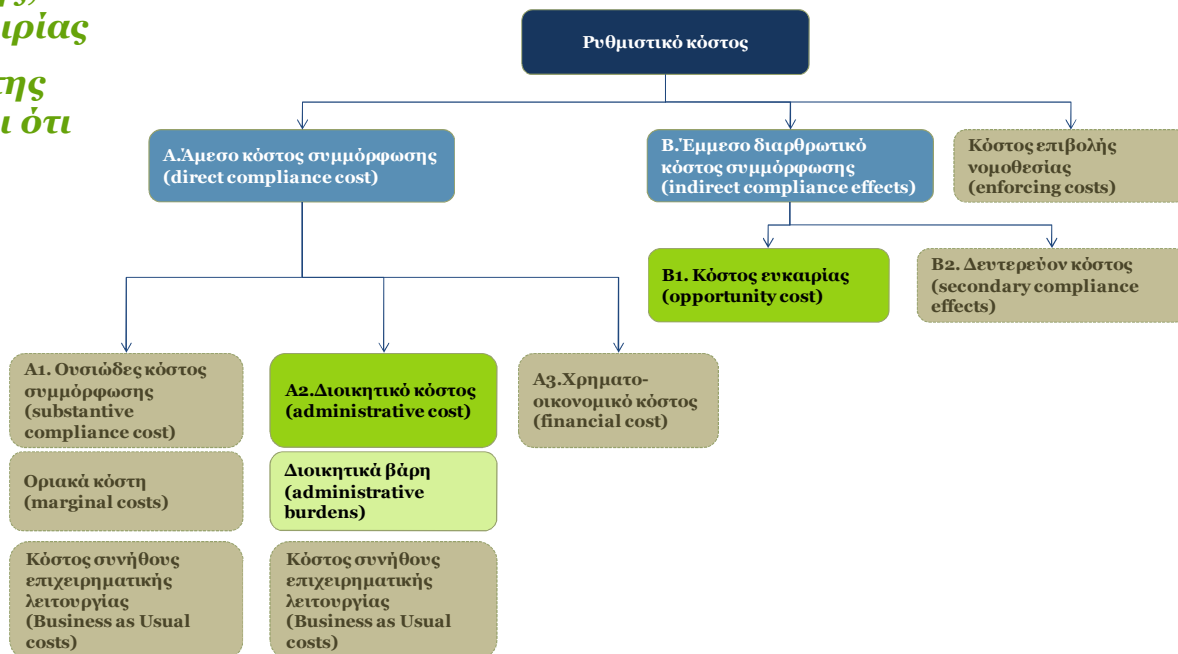
Σημείωση: Στα ανωτέρω διαγράμματα, στις φάσεις όπου δεν εμφανίζονται μπάρες, δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία.

Οι επιχειρήσεις αναγνωρίζουν ως σημαντικότερο κόστος αδειοδότησης, το κόστος ευκαιρίας καινοτομίας της μελέτης είναι ότι το μετρά

3.3. Κόστος αδειοδότησης

Η εκτίμηση του ρυθμιστικού κόστους πραγματοποιείται βάσει του διευρυμένου Τυποποιημένου Μοντέλου Κόστους (Standard Cost Model) που παρουσιάζεται στο ακόλουθο διάγραμμα.

Γράφημα 9. Κατηγορίες ρυθμιστικού κόστους

3.3.1. Ανάλυση ρυθμιστικού κόστους

Άμεσο ρυθμιστικό κόστος

Σημαντική κατηγορία άμεσου ρυθμιστικού κόστους αδειοδότησης, είναι το **διοικητικό κόστος αδειοδότησης** (εσωτερικό και εξωτερικό).

Στην περίπτωση αδειοδότησης εγκατάστασης και λειτουργίας βιομηχανικής δραστηριότητας, το διοικητικό κόστος **εμφανίζεται μειωμένο στις περιπτώσεις μονάδων εντός οργανωμένου υποδοχέα** (δεν απαιτείται άδεια εγκατάστασης σε ΒΙΠΕ), σε σχέση με το αντίστοιχο για μονάδες εκτός αυτού.

Ενώ το διοικητικό κόστος δεν αξιολογείται ως σημαντικό σε σχέση με το συνολικό κόστος για τις μεγάλες επενδύσεις, εντούτοις **στις περιπτώσεις απλής ανανέωσης** (όπου δεν αφορά σε κάποια επένδυση), **το απόλυτο μέγεθος του διοικητικού κόστους χαρακτηρίζεται ως υψηλό.**

Επιπλέον, εκτιμάται ότι, **η επιβάρυνση αυτή είναι σημαντική κυρίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις**, σε σχέση με τον κύκλο εργασιών τους.

Τέλος, σημαντική κατηγορία κόστους αποτελεί, σε κάποιες ομάδες δραστηριότητας, η κατηγορία «**Άλλες επιβαρύνσεις αδειοδότησης**». Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κόστη που επωμίζεται η επιχείρηση για να διευκολύνει και να επιταχύνει την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης καθώς και **κόστη που αφορούν σε αρμοδιότητα του κράτους² αλλά μετακυλίνουνται στις επιχειρήσεις.**

² Παραδείγματα τέτοιων στοιχείων κόστους είναι η μελέτη για την οριοθέτηση του αιγιαλού και της παραλίας και η επιβάρυνση για την ανάδειξη αρχαιολογικών ευρημάτων.

Έμμεσο διαρθρωτικό κόστος συμμόρφωσης

Το σημαντικότερο κόστος για τις επιχειρήσεις αποτελεί το **κόστος ευκαιρίας**. Οι παράμετροι που το καθορίζουν παρουσιάζονται στο σχήμα ως ακολούθως:

Γράφημα 10. Παράμετροι κόστους ευκαιρίας

ΜΣΚΚ= Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου (WACC)

Τα βασικά συμπεράσματα ανά εξεταζόμενο κλάδο παρουσιάζονται στη συνέχεια.

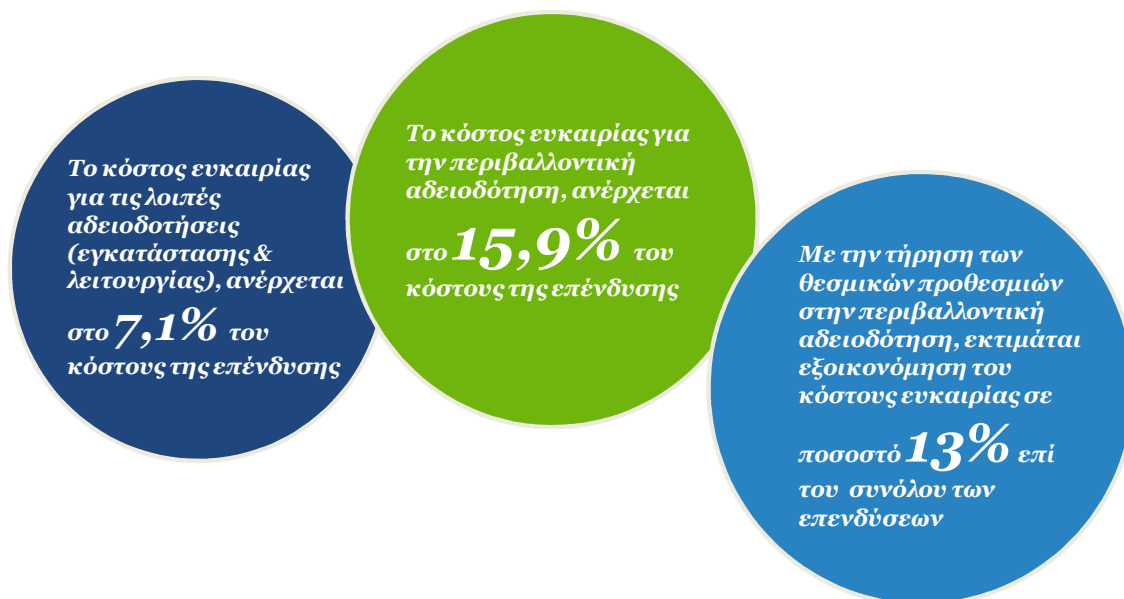
Με ενδεικτικό χρόνο καθυστέρησης αδειοδότησης τους έξι (6) μήνες, για κάθε επένδυση της τάξης του €1εκ.

Βιομηχανικές δραστηριότητες: Το κόστος ευκαιρίας ανέρχεται σε ποσό μεταξύ €35.500 (1εκ. x 7,1% x 6/12) έως €41.000 (1εκ. x 8,2% x 6/12)
(εύρος ΜΣΚΚ κλάδου από 7,1% έως 8,2%)

Εξορυκτικές δραστηριότητες: Το κόστος ευκαιρίας ανέρχεται σε ποσό μεταξύ €64.000 έως €65.500
(εύρος ΜΣΚΚ κλάδου από 12,8% έως 13,1%)

Υδατοκαλλιέργειες: Το κόστος ευκαιρίας ανέρχεται σε ποσό μεταξύ €25.500 έως €28.500
(εύρος ΜΣΚΚ κλάδου από 5,1% έως 5,7%)

Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών: Το κόστος ευκαιρίας ανέρχεται σε €41.000
(ΜΣΚΚ κλάδου 8,2%)

Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας (Μάρτιος 2013), το μέσο επιτόκιο των επιχειρηματικών δανείων διαμορφώθηκε μεταξύ του 5,80%, και του 7,56% ανάλογα με το είδος του δανείου και το ύψος του δανεισμού.

3.3.2. Σύγκριση πραγματικού κόστους ευκαιρίας αδειοδοτήσεων και δυνητικού, με την παραδοχή τήρησης των θεσμικών προθεσμιών

Περιβαλλοντική αδειοδότηση

Επενδύσεις	Κλάδος	Θεσμικός χρόνος έκδοσης ΑΕΠΟ (ημέρες)	Συνολικός χρόνος περιβαλλοντικής αδειοδότησης (ημέρες)	Κόστος επένδυσης (€) (Α)	ΜΣΚΚ κλάδου	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης για το συνολικό χρόνο ολοκλήρωσης (Β)	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης για το θεσμικό χρόνο έκδοσης ΑΕΠΟ (Γ)	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης λόγω καθυστέρησης, πέραν θεσμικών προθεσμιών (Δ) = (Β) - (Γ)	Ποσοστό κόστους ευκαιρίας, για συνολικό χρόνο ολοκλήρωσης, επί του κόστους επένδυσης (%) (Ε) = (Β) / (Α)	Ποσοστό κόστους ευκαιρίας, λόγω καθυστερήσεων, επί του κόστους επένδυσης (%) (ΣΤ) = (Δ) / (Α)	Περιγραφή επένδυσης
Ομάδας 9: "Βιομηχανικές δραστηριότητες"											
Επένδυση 9.1	ΚΑΠΝΟΥ	107	150	88.400 €	7,1%	2.579 €	1.840 €	739 €	2,9%	0,8%	Εκσυγχρονισμός (εγκατάσταση νέου μηχανήματος) εντός ΒΙΠΕ
Επένδυση 9.2	ΤΡΟΦΙΜΩΝ	82	150	2.007.818 €	7,5%	61.885 €	33.830 €	28.054 €	3,1%	1,4%	Εκσυγχρονισμός μονάδας παραγωγής (μηχανημάτων) εντός ΒΙΠΕ
Επένδυση 9.3	ΜΕΤΑΛΛΩΝ	107	163	500.000 €	8,2%	18.310 €	12.019 €	6.290 €	3,7%	1,3%	Τροποποίηση περιβαλλοντικών όρων εργοστασίου αλουμινίου (διαφορετικός τρόπος μεταποίησης)
Επένδυση 9.4	ΜΕΤΑΛΛΩΝ	107	359	- €		Αφορά σε τροποποίηση/ ανανέωση περιβαλλοντικής άδειας, δεν υπάρχει κόστος επένδυσης					Τροποποίηση για νέες επενδύσεις: α) Γραμμής συνεχούς χύτευσης, β) Φούρνου τήξης με απολακοποίηση
Επένδυση 9.5	ΜΕΤΑΛΛΩΝ	107	58	- €		Αφορά σε τροποποίηση/ ανανέωση περιβαλλοντικής άδειας, δεν υπάρχει κόστος επένδυσης					Ανανέωση ΑΕΠΟ
Επένδυση 9.6	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	107	205	- €		Αφορά σε τροποποίηση/ ανανέωση περιβαλλοντικής άδειας, δεν υπάρχει κόστος επένδυσης					Ανανέωση ΑΕΠΟ
Επένδυση 9.7	ΤΡΟΦΙΜΩΝ	82	220	212.409 €	7,5%	9.602 €	3.579 €	6.023 €	4,5%	2,8%	Νέα άδεια για επεξεργασία αλιευμάτων
Σύνολο ομάδας 9				2.808.627 €		92.376 €	51.268 €	41.107 €	3,3 %	1,5%	
Μέσος όρος ομάδας 9			186	401.232 €		13.197 €	7.324 €	5.872 €			
Ομάδας 5: "Εξορυκτικές δραστηριότητες"											
Επένδυση 5.1	ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	107	913	973.200 €	13,1%	318.723 €	37.374 €	281.349 €	32,8%	28,9%	Τροποποίηση ορυχείου βιομηχανικών ορυκτών, εντός περιοχής Natura
Επένδυση 5.2	ΕΞΟΡΥΞΗ	107	1.020	3.024.390 €	12,8%	1.081.820 €	113.485 €	968.335 €	35,8%	32,0%	Νέα αδειοδότηση εξόρυξης μεταλλείου (επέκταση υφιστάμενου κοιτάσματος - αντιμετωπίστηκε ως νέα)

Επενδύσεις	Κλάδος	Θεσμικός χρόνος έκδοσης ΑΕΠΟ (ημέρες)	Συνολικός χρόνος περιβαλλοντικής αδειοδότησης (ημέρες)	Κόστος επένδυσης (€) (Α)	ΜΣΚΚ κλάδου	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης για το συνολικό χρόνο ολοκλήρωσης (Β)	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης για το θεσμικό χρόνο έκδοσης ΑΕΠΟ (Γ)	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης λόγω καθυστέρησης, πέραν θεσμικών προθεσμιών (Δ) = (Β) - (Γ)	Ποσοστό κόστους ευκαιρίας, για συνολικό χρόνο ολοκλήρωσης, επί του κόστους επένδυσης (%) (Ε) = (Β) / (Α)	Ποσοστό κόστους ευκαιρίας, λόγω καθυστερήσεων, επί του κόστους επένδυσης (%) (ΣΤ) = (Δ) / (Α)	Περιγραφή επένδυσης
Επένδυση 5.3	ΕΞΟΥΥΞΗ	107	1.205	3.079.890 €	12,8%	1.300.946 €	115.568 €	1.185.378 €	42,2%	38,5%	Νέα αδειοδότηση εξόρυξης βιομηχανικού ορυκτού
Επένδυση 5.4	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	107	44	- €		Αφορά σε τροποποίηση/ ανανέωση περιβαλλοντικής άδειας, δεν υπάρχει κόστος επένδυσης					Ανανέωση άδειας Εκμετάλλευσης Λατομείου Ασβεστόλιθου
Επένδυση 5.5	ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	107	320	- €		Αφορά σε τροποποίηση/ ανανέωση περιβαλλοντικής άδειας, δεν υπάρχει κόστος επένδυσης					Ανανέωση ΜΠΕ λατομείου
Επένδυση 5.6	ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	107	240	- €		Αφορά σε τροποποίηση/ ανανέωση περιβαλλοντικής άδειας, δεν υπάρχει κόστος επένδυσης					Ανανέωση ΜΠΕ λατομείου
Σύνολο ομάδας 5				7.077.480 €		2.701.489 €	266.426 €	2.435.062 €	38,2 %	34,4%	
Μέσος όρος ομάδας 5			624	1.179.580 €		450.248 €	44.404 €	405.844 €			
Ομάδας 8: "Υδατοκαλλιέργειες"											
Επένδυση 8.1	ΥΔΑΤ/ΡΓΕΙΕΣ	107	200	2.074.916 €	5,1%	57.984 €	31.021 €	26.963 €	2,8%	1,3%	Νέα ΑΕΠΟ πλωτής μονάδας πάχυνσης ιχθυοκαλλιέργειας, προερχόμενη από μετεγκατάσταση μονάδας με εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων
Επένδυση 8.2	ΥΔΑΤ/ΡΓΕΙΕΣ	107	113	716.406 €	5,1%	11.311 €	10.711 €	601 €	1,6%	0,1%	Νέα ΑΕΠΟ πλωτής μονάδας πάχυνσης με επέκταση θαλάσσιας έκτασης και αύξηση δυναμικότητας
Επένδυση 8.3	ΥΔΑΤ/ΡΓΕΙΕΣ	82	180	- €		Αφορά σε τροποποίηση/ ανανέωση περιβαλλοντικής άδειας, δεν υπάρχει κόστος επένδυσης					Τροποποίηση περιβαλλοντικών όρων για αύξηση δυναμικότητας πλωτής μονάδας
Επένδυση 8.4	ΥΔΑΤ/ΡΓΕΙΕΣ	82	90	- €		Αφορά σε τροποποίηση/ ανανέωση περιβαλλοντικής άδειας, δεν υπάρχει κόστος επένδυσης					Ανανέωση περιβαλλοντικών όρων πλωτής μονάδας
Επένδυση 8.5	ΥΔΑΤ/ΡΓΕΙΕΣ	82	450	- €		Αφορά σε τροποποίηση/ ανανέωση περιβαλλοντικής άδειας, δεν υπάρχει κόστος επένδυσης					Ανανέωση Περιβαλλοντικών όρων για υφιστάμενη μονάδα
Επένδυση 8.6	ΥΔΑΤ/ΡΓΕΙΕΣ	82	422	- €		Αφορά σε τροποποίηση/ ανανέωση περιβαλλοντικής άδειας, δεν υπάρχει κόστος επένδυσης					Έκδοση ΠΠΕΑ για μετεγκατάσταση μονάδας
Σύνολο ομάδας 8				2.791.322 €		69.295 €	41.732 €	27.563 €	2,5%	1,0%	
Μέσος όρος ομάδας 8			243	465.220 €		11.549 €	6.955 €	4.594 €			
Ομάδας 4: "Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών"											
Επένδυση 4.1	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	107	375	10.230.000 €	8,2%	861.842 €	245.912 €	615.930 €	8,4%	6,0%	Νέα αδειοδότηση επένδυσης εργοστασίου μηχανικής ανακύκλωσης απορριμμάτων

Επενδύσεις	Κλάδος	Θεσμικός χρόνος έκδοσης ΑΕΠΟ (ημέρες)	Συνολικός χρόνος περιβαλλοντικής αδειοδότησης (ημέρες)	Κόστος επένδυσης (€) (Α)	ΜΣΚΚ κλάδου	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης για το συνολικό χρόνο ολοκλήρωσης (Β)	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης για το θεσμικό χρόνο έκδοσης ΑΕΠΟ (Γ)	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης λόγω καθυστέρησης, πέραν θεσμικών προθεσμιών (Δ) = (Β) - (Γ)	Ποσοστό κόστους ευκαιρίας, για συνολικό χρόνο ολοκλήρωσης, επί του κόστους επένδυσης (%) (Ε) = (Β) / (Α)	Ποσοστό κόστους ευκαιρίας, λόγω καθυστερήσεων, επί του κόστους επένδυσης (%) (ΣΤ) = (Δ) / (Α)	Περιγραφή επένδυσης
Επένδυση 4.2	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	107	375	1.130.000 €	8,2%	95.199 €	27.163 €	68.035 €	8,4%	6,0%	Νέα αδειοδότηση μονάδας αποτέφρωσης επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων
Σύνολο ομάδας 4				11.360.000 €		957.041 €	273.076 €	683.965 €	7,1%	6,0%	
Μέσος όρος ομάδας 4			326	2.088.077 €		148.269 €	45.966 €	102.303 €			
Γενικός μέσος όρος (για όλες τις ομάδες δραστηριοτήτων / έργων)			345	1.033.528 €		155.816 €	26.162 €	129.653 €			
Σύνολο (για όλες τις ομάδες δραστηριοτήτων/ έργων)				24.037.429 €		3.820.201 €	632.503 €	3.187.698 €	15,9%	13,3%	

Λοιπές αδειοδοτήσεις

Επενδύσεις	Κλάδος	Θεσμικός χρόνος έκδοσης άδειας (ημέρες)	Συνολικός χρόνος λοιπών αδειών (ημέρες)	Κόστος επένδυσης (€) (Α)	ΜΣΚΚ κλάδου	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης για το συνολικό χρόνο ολοκλήρωσης (Β)	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης για το θεσμικό χρόνο έκδοσης άδειας (Γ)	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης λόγω καθυστέρησης, πέραν θεσμικών προθεσμιών (Δ) = (Β) - (Γ)	Ποσοστό κόστους ευκαιρίας, για συνολικό χρόνο ολοκλήρωσης, επί του κόστους επένδυσης (%) (Ε) = (Β) / (Α)	Ποσοστό κόστους ευκαιρίας, λόγω καθυστερήσεων, επί του κόστους επένδυσης (%) (ΣΤ) = (Δ) / (Α)	Περιγραφή επένδυσης
Ομάδας 9: "Βιομηχανικές δραστηριότητες"											
Επένδυση 9.1	ΚΑΠΝΟΥ	105	150	7.807.560 €	7,1%	227.810 €	159.467 €	68.343 €	2,9%	0,9%	Μετεγκατάσταση εργοστασίου εντός ΒΙΠΕ
Επένδυση 9.2	ΤΡΟΦΙΜΩΝ	15	60	5.000.455 €	7,5%	61.649 €	15.412 €	46.237 €	1,2%	0,9%	Εκσυγχρονισμός επιχείρησης εντός ΒΙΠΕ
Επένδυση 9.3	ΔΙΥΛΙΣΗ	75	150	<i>Δεν τέθηκαν στη διάθεση του συμβούλου στοιχεία αναφορικά με το κόστος επένδυσης</i>							Νέα αδειοδότηση κύριας και βοηθητικών μονάδων παραγωγής, εκτός ΒΙΠΕ
Σύνολο ομάδας 9				12.808.015 €		289.459 €	174.879,10 €	114.579,97 €	2,3%	0,9%	
Μέσος όρος ομάδας 9			120	6.404.007 €		144.730 €	87.440 €	57.290 €			
Ομάδας 5: "Εξορυκτικές δραστηριότητες"											
Επένδυση 5.1	ΕΞΟΡΥΞΗ	90	270	3.010.227 €	12,8%	285.023 €	95.008 €	190.015 €	9,5%	6,3%	Νέα αδειοδότηση εξόρυξης μεταλλείου (επέκταση κοιτάσματος που αντιμετωπίστηκε ως νέα επένδυση). Ο φάκελος αδειοδότησης υποβλήθηκε στα τελευταία στάδια της ΑΕΠΟ και η καθυστέρηση των 180 ημερών για την έκδοση της άδειας εκμετάλλευσης μεταλλείου οφείλεται σε μη αναμενόμενη επιπλέον καθυστέρηση έκδοσης της ΑΕΠΟ
Επένδυση 5.2	ΕΞΟΡΥΞΗ	365	840	3.015.000 €	12,8%	887.616 €	385.920 €	501.696 €	29,4%	16,6%	Νέα Αδειοδότηση εξόρυξης βιομηχανικού ορυκτού. Ο φάκελος αδειοδότησης υποβλήθηκε στα τελευταία στάδια της ΑΕΠΟ και η καθυστέρηση των 475 ημερών για την έκδοση της άδειας εκμετάλλευσης λατομείου οφείλεται σε μη αναμενόμενη επιπλέον καθυστέρηση της ΑΕΠΟ
Σύνολο ομάδας 5				6.025.227 €		1.172.639 €	480.928 €	691.711 €	19,5%	11,5%	
Μέσος όρος ομάδας 5			555	3.012.614 €		586.319,58 €	240.464 €	345.856 €			

Επενδύσεις	Κλάδος	Θεσμικός χρόνος έκδοσης άδειας (ημέρες)	Συνολικός χρόνος λοιπών αδειών (ημέρες)	Κόστος επένδυσης (€) (Α)	ΜΣΚΚ κλάδου	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης για το συνολικό χρόνο ολοκλήρωσης (Β)	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης για το θεσμικό χρόνο έκδοσης άδειας (Γ)	Κόστος ευκαιρίας επένδυσης λόγω καθυστέρησης, πέραν θεσμικών προθεσμιών (Δ) = (Β) - (Γ)	Ποσοστό κόστους ευκαιρίας, για συνολικό χρόνο ολοκλήρωσης, επί του κόστους επένδυσης (%) (Ε) = (Β) / (Α)	Ποσοστό κόστους ευκαιρίας, λόγω καθυστερήσεων, επί του κόστους επένδυσης (%) (ΣΤ) = (Δ) / (Α)	Περιγραφή επένδυσης	
Ομάδας 8: "Υδατοκαλλιέργειες"												
Επένδυση 8.1	ΥΔΑΤ/ΡΓΕΙΕΣ	90	790	<i>Δεν τέθηκαν στη διάθεση του συμβούλου στοιχεία αναφορικά με το κόστος επένδυσης</i>							Ανανέωση άδειας λειτουργίας της παραγωγικής μονάδας	
Ομάδας 4: "Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών"												
Επένδυση 4.1	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	105	310	85.230.000 €	8,2%	5.935.744 €	2.010.494 €	3.925.250 €	7,0%	4,6%	Νέα αδειοδότηση επένδυσης εργοστασίου μηχανικής ανακύκλωσης απορριμμάτων	
Επένδυση 4.2	ΕΝΕΡΓΕΙΑ	105	310	11.130.000 €	8,2%	775.136 €	262.546 €	512.590 €	7,0%	4,6%	Νέα αδειοδότηση μονάδας αποτέφρωσης επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων	
Σύνολο ομάδας 4				96.360.000 €		6.710.880 €	2.273.040 €	4.437.840 €	7,0%	4,6%		
Μέσος όρος ομάδας 4			310	48.180.000 €		3.355.440 €	1.136.520 €	2.218.920 €				
Γενικός μέσος όρος (για όλες τις ομάδες δραστηριοτήτων / έργων)			328	19.198.874 €		1.362.163 €	488.141 €	874.022 €				
Σύνολο (για όλες τις ομάδες δραστηριοτήτων / έργων)				115.193.242 €		8.172.978 €	2.928.847 €	5.244.131 €	7,1%	4,6%		

**η επιχειρηματικότητα
του μέλλοντος**

η αδειοδότηση στο επίκεντρο

**το μέλλον της
επιχειρηματικότητας**

4. Στρατηγική της μεταρρύθμισης

σχεδιασμός ενός συστήματος αδειοδότησης που να εξυπηρετεί το νέο παραγωγικό μοντέλο, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα στο ακέραιο το δημόσιο συμφέρον

Την περίοδο αυτή, όπου η χώρα βιώνει μια πρωτοφανή οικονομική και κοινωνική κρίση, είναι ιδιαίτερα σημαντική η **ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας**, μέσα από την προσέλκυση και υποστήριξη νέων επενδύσεων και μέσα από την ενίσχυση της βιωσιμότητας των υφιστάμενων επιχειρήσεων.

Η διαφύλαξη και η αύξηση του αριθμού των βιώσιμων και διεθνώς ανταγωνιστικών επιχειρήσεων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα των υφιστάμενων θέσεων εργασίας και τη δημιουργία νέων.

Για το σκοπό αυτό, καθοριστικό ρόλο έχει η προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών ως μέσο για τη διευκόλυνση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Βασική διαρθρωτική αλλαγή αποτελεί η απλοποίηση και επιτάχυνση του συστήματος αδειοδότησης των επιχειρήσεων, κατά τρόπο ώστε να αρθούν τα εμπόδια στην επιχειρηματικότητα αλλά και ταυτόχρονα να διασφαλιστεί το δημόσιο συμφέρον.

Ειδικότερα, για το θέμα της αδειοδότησης, είναι αναγκαία η χάραξη και η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης **εθνικής στρατηγικής για την αδειοδότηση επιχειρήσεων**, με τη στενή συνεργασία του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Η στρατηγική αυτή, θα πρέπει να τεθεί **στη βάση μιας πολιτικής για τη μεταβολή του παραγωγικού μοντέλου σε εθνικό επίπεδο**, στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Η στρατηγική της μεταρρύθμισης της αδειοδότησης θα πρέπει να αποτυπωθεί στη βάση ποσοτικοποιημένης στοχοθεσίας ανά παραγωγική δραστηριότητα σε εθνικό επίπεδο και για ένα εύλογο χρονικό ορίζοντα, δηλαδή με τη μορφή ενός Εθνικού Σχεδίου. Παράλληλα, είναι απαραίτητο να τεθούν στόχοι και για τις θεμελιώδεις διαρθρωτικές αλλαγές που θα επιτρέψουν αυτή τη μεταβολή του παραγωγικού μοντέλου.

4.1. Προσέγγιση υλοποίησης της μεταρρύθμισης

Η προτεινόμενη προσέγγιση αναφορικά με τη μεταρρύθμιση του συστήματος αδειοδότησης βασίζεται στην αξιολόγηση του επιπέδου ωριμότητας του ελληνικού συστήματος, καθώς και στη δυνατότητα σχεδιασμού, εφαρμογής και αφομοίωσης των απαιτούμενων αλλαγών από τους εμπλεκόμενους στο σύστημα (δημόσιοι φορείς, επιχειρήσεις, πολιτικό σύστημα).

Συνεκτιμώντας τους παραπάνω παράγοντες, η προσέγγιση για τη μεταρρύθμιση του συστήματος θα πρέπει να έχει διττό χαρακτήρα. Συγκεκριμένα προτείνονται οι εξής δύο κατευθύνσεις:

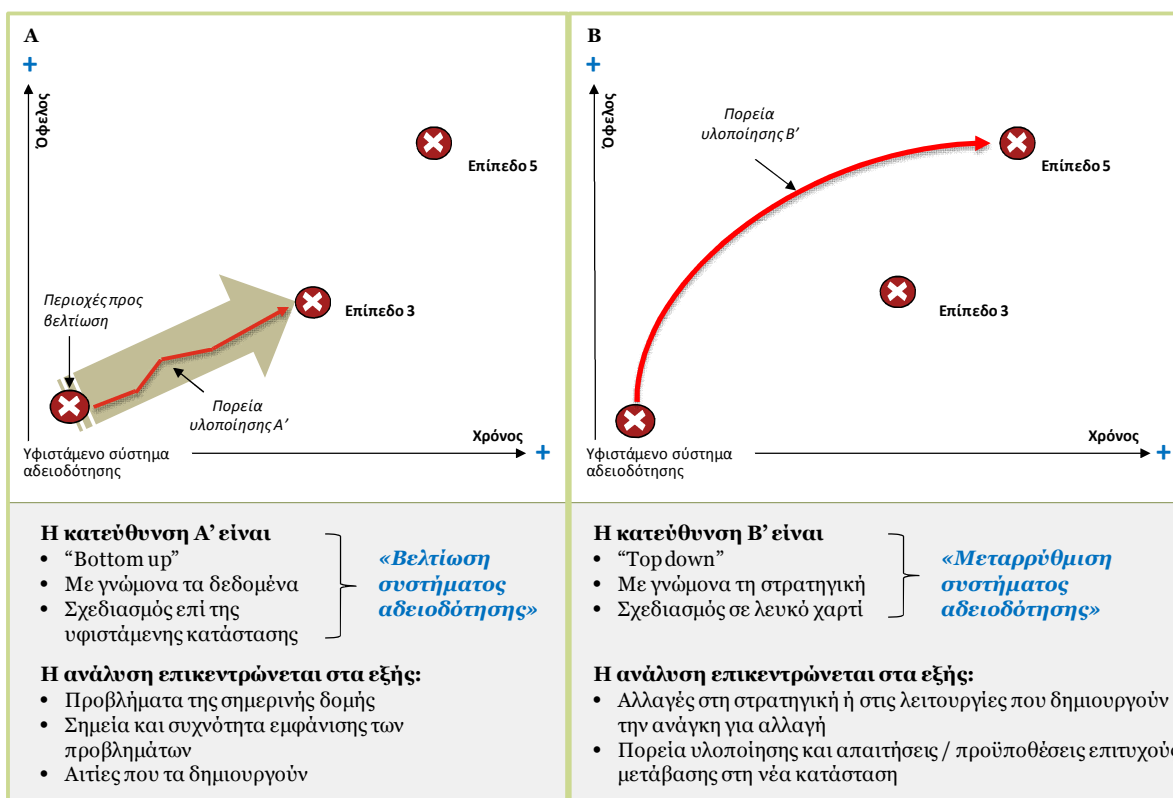
- A.** Εξέλιξη του υφιστάμενου συστήματος σε ένα σύστημα αδειοδότησης **μέσης ωριμότητας - επίπεδου 3** (systemic improvement), με μια ισόρροπη έμφαση στη διεκπεραίωση των επιμέρους αιτημάτων αδειοδότησης, σε σχέση με την προτυποποίηση και τον ex-post έλεγχο εφαρμογής των προτύπων. **Η βελτίωση αυτή οδηγεί σε ένα αποτελεσματικότερο σύστημα.**
- B.** Μετάπτωση, σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, σε ένα σύστημα αδειοδότησης **υψηλής ωριμότητας - επίπεδου 5** (αλλαγή παραδείγματος -- paradigm shift), όπου οι προϋποθέσεις εφαρμογής είναι τέτοιες που υπερβαίνουν την ίδια τη διαδικασία αδειοδότησης και αφορούν σε σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές σε σχέση με την προτυποποίηση, τις τεχνολογικές υποδομές της δημόσιας διοίκησης, τη διαθέσιμη πληροφόρηση, το ανθρώπινο δυναμικό, κ.α. **Η μεταρρύθμιση αυτή οδηγεί σε ένα σύστημα με «δήλωση συμμόρφωσης».**

Οι δύο κατευθύνσεις της προσέγγισης για τη μεταρρύθμιση του συστήματος αδειοδότησης θα πρέπει να εξυπηρετούν μια κοινή στρατηγική αλλαγής, με διαφορετικό όμως ορίζοντα εφαρμογής. Ειδικότερα:

- **Η κατεύθυνση Α** αφορά σε μία σταδιακή και **μεσοπρόθεσμη** βελτίωση του συστήματος προς ένα μέσο επίπεδο ωριμότητας, για την υλοποίηση του οποίου θα πρέπει να σχεδιαστούν παρεμβάσεις βελτιωτικού χαρακτήρα.
- **Η κατεύθυνση Β** αφορά σε μια **μακροπρόθεσμη** μετάπτωση σε ένα σύστημα υψηλού επιπέδου ωριμότητας για την υλοποίηση του οποίου θα πρέπει να σχεδιαστεί μια μεγάλη εύρους μεταρρύθμιση με παρεμβάσεις που υπερβαίνουν το υφιστάμενο σύστημα αδειοδότησης, αλλά των οποίων ο σχεδιασμός θα πρέπει να ξεκινήσει άμεσα.

Οι δύο αυτές κατευθύνσεις και οι βασικές τους παράμετροι, αποτυπώνονται στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Γράφημα 11. Κατευθύνσεις της προσέγγισης για τη μεταρρύθμιση του συστήματος αδειοδότησης

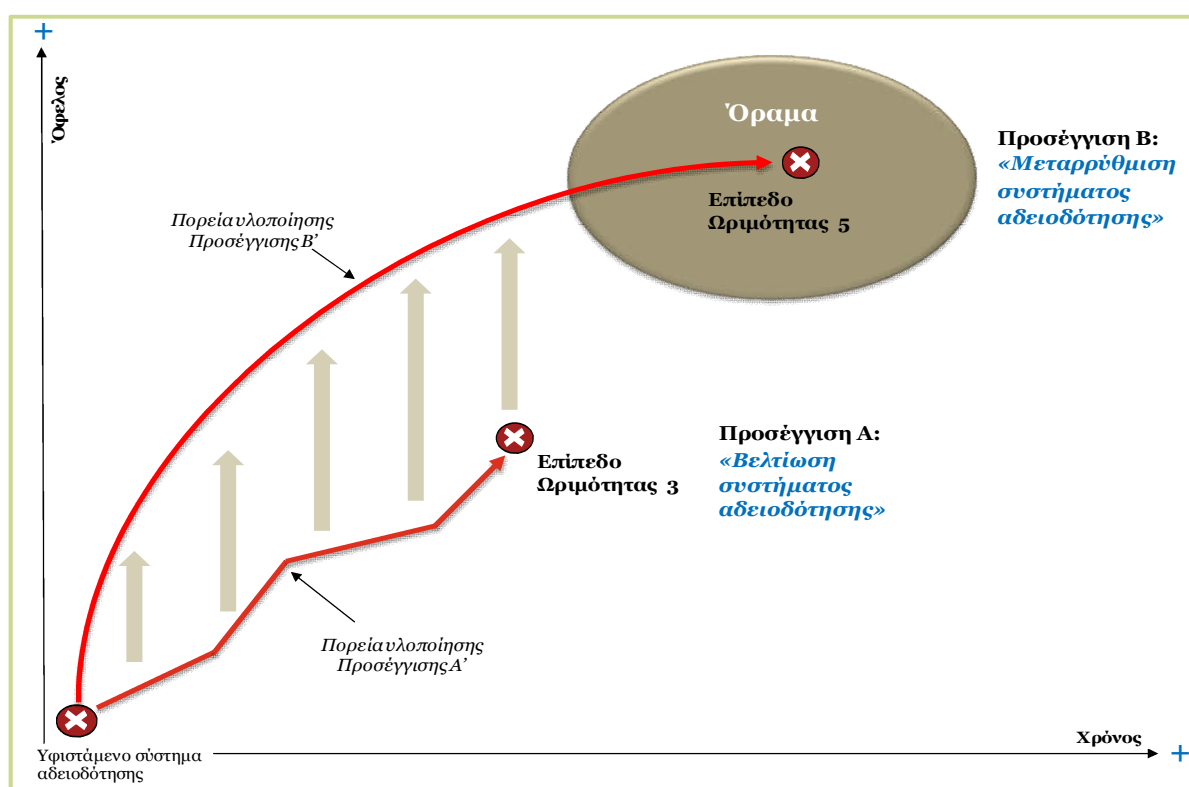
Κάθε κατεύθυνση από αυτές που παρουσιάστηκαν, οδηγεί σε διαφορετικό επίπεδο ωριμότητας. Τα κύρια χαρακτηριστικά του κάθε επιπέδου ωριμότητας αφορούν σε όλα τα πεδία αλλαγής όπως προσδιορίστηκαν στην προηγούμενη ενότητα.

4.2. Πρόταση ενιαίας προσέγγισης για τη μεταρρύθμιση του συστήματος αδειοδότησης

Σκοπός του μείγματος προτάσεων αλλαγής είναι **αφενός** η σταδιακή προσέγγιση για τη βελτίωση του υφιστάμενου συστήματος, με μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα, και **αφετέρου** η εθνική προετοιμασία για τη μελλοντική μετάβαση σε ένα σύστημα υψηλής ωριμότητας.

Η συνολική προσέγγιση για την αλλαγή του συστήματος αδειοδότησης, όπου περιλαμβάνονται και οι δύο κατευθύνσεις που αναλύθηκαν παραπάνω, παρουσιάζεται στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Γράφημα 12. Συνολική στρατηγική προσέγγιση μεταρρύθμισης του συστήματος αδειοδότησης

Με την προτεινόμενη προσέγγιση, γίνεται προσπάθεια διαμόρφωσης μιας ενιαίας στρατηγικής αλλαγής, η οποία θα καλύπτει ταυτόχρονα δύο βασικές ανάγκες:

α. την **ανάγκη για ταχεία μεταβολή** του υφιστάμενου συστήματος σε ένα επίπεδο μέσης ωριμότητας, έτσι ώστε να επιτευχθεί η απελευθέρωση των παραγωγικών δυνάμεων στην χώρας, για την ενίσχυση των νέων επενδύσεων και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των υφιστάμενων επιχειρήσεων.

β. την **ανάγκη για ουσιαστική μεταρρύθμιση** του συστήματος σε ένα μεγαλύτερο εύρος χρόνου. Η ενιαία αυτή προσέγγιση θα επιτρέψει τον προγραμματισμό και την απαραίτητη εθνική προετοιμασία για τη μελλοντική μετάβαση της χώρας σε ένα δυναμικό και σύγχρονο σύστημα αδειοδότησης, το οποίο θα ευνοεί την επιχειρηματικότητα, διασφαλίζοντας παράλληλα το δημόσιο συμφέρον.

4.3. Κύρια χαρακτηριστικά των τελικών συστημάτων ανά επιλογή και πεδίο αξιολόγησης

Παρεμβάσεις εξέλιξης του συστήματος αδειοδότησης (systemic improvement) σε επίπεδο ωριμότητας 3

Μεταρρύθμιση συστήματος αδειοδότησης (paradigm shift) προς επίπεδο ωριμότητας 5

Στρατηγική

Διαμόρφωση **ολοκληρωμένης προσέγγισης** της αδειοδότησης ανά δραστηριότητα.

Ισοβαρής έμφαση στη διεκπεραίωση των επιμέρους αιτημάτων με το σχεδιασμό του συστήματος, την προετοιμασία προτύπων και τον έλεγχο εφαρμογής τους.

Σταδιακή **ενίσχυση της προτυποποίησης** με στόχο τη μετάβαση σε ένα σύστημα δήλωσης συμμόρφωσης.

Ενίσχυση της **συμμετοχής των επιχειρήσεων** στη χάραξη της στρατηγικής του συστήματος αδειοδότησης και των προτύπων (consultation).

Υιοθέτηση ad hoc πρωτοβουλιών, για την **ενίσχυση του κλίματος εμπιστοσύνης** μεταξύ δημοσίου και επιχειρήσεων.

Διαμόρφωση **συνεκτικής εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής** και ανά παραγωγική δραστηριότητα.

Μετάβαση από τις ad hoc παρεμβάσεις, στη **διαμόρφωση ολοκληρωμένων δυναμικών μοντέλων αδειοδότησης** των παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Σημαντική έμφαση στην **προτυποποίηση των απαιτήσεων**.

Σημαντική έμφαση στον **έλεγχο εφαρμογής** των προτύπων και της στρατηγικής.

Μετάβαση από τη διεκπεραίωση μεμονωμένων αιτημάτων αδειοδότησης, σε **σύστημα δήλωσης συμμόρφωσης** με τα πρότυπα και μεταγενέστερο έλεγχο της εφαρμογής τους.

Διαμόρφωση πολιτικής χρήσεων γης και προετοιμασία επίκαιρων και κατάλληλων κατευθύνσεων χωρικού σχεδιασμού ανά κλάδο.

Συμμετοχή των επιχειρήσεων στο σχεδιασμό του συστήματος, της στρατηγικής και των προτύπων αδειοδότησης (cooperation).

Διακυβέρνηση, ρόλοι και αρμοδιότητες

Αποσαφήνιση μείγματος κεντροκοποίησης – αποκέντρωσης στο σύνολο των αδειοδοτήσεων (συγκέντρωση ή αποκέντρωση αρμοδιοτήτων κατά περίπτωση).

Διάκριση ρόλων και αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων στην αδειοδότηση φορέων.

Μερική **αξιοποίηση διατμηματικών ομάδων** για τη διεκπεραίωση αιτημάτων αδειοδότησης.

Ανάθεση αρμοδιοτήτων σε τρίτους, για τη διεκπεραίωση αιτημάτων αδειοδότησης (co-sourcing).

Αξιοποίηση εργαλείων διοίκησης για την εξειδίκευση και υποστήριξη εφαρμογής του νομικού πλαισίου.

Βέλτιστη αρχιτεκτονική δομών αδειοδότησης ανά δραστηριότητα – με κεντροκοποίηση ή αποκέντρωση αρμοδιοτήτων, όπου απαιτείται.

Ανάθεση των ελέγχων σε τρίτους με κατάλληλα συστήματα πιστοποίησης (out-sourcing, co-sourcing).

Υπαρξη **κεντρικών σημείων εξυπηρέτησης - κέντρων εξειδίκευσης** στους εμπλεκόμενους φορείς.

Αξιοποίηση εργαλείων διοίκησης για την εξειδίκευση και υποστήριξη εφαρμογής του ρυθμιστικού πλαισίου.

Υιοθέτηση πρωτοβουλιών - σταθερών μηχανισμών, με στόχο την επίτευξη κουλτούρας συνεργασίας και **κλίματος εμπιστοσύνης** μεταξύ δημόσιας διοίκησης, επιχειρηματικής κοινότητας και πολιτών.

Διαδικασίες

Σταδιακή ένταξη προβλέψεων δυναμικής διαδικασίας για αιτήματα μεταβολής σε ήδη αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις (δυναμικός φάκελος εγκατάστασης).

Μέγιστος βαθμός **τυποποίησης και αυτοματοποίησης διαδικασιών** με τη χρήση εξειδικευμένου εργαλείου.

Επίτευξη **αδειοδότησης με δυναμικό τρόπο**

Παρεμβάσεις εξέλιξης του συστήματος αδειοδότησης (systemic improvement) σε επίπεδο ωριμότητας 3

Σχεδιασμός **νέων απλοποιημένων διαδικασιών**, με επαναρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου, όπου απαιτείται.

Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας στη διεκπεραίωση διαδικασιών.

Θέσπιση **ρεαλιστικών προθεσμιών ολοκλήρωσης** των βημάτων και παρακολούθηση της τήρησής τους.

Ενίσχυση της τυποποίησης σε όλα τα επίπεδα.

Ενίσχυση της **αποτελεσματικότητας της διαβούλευσης** όπου απαιτείται.

Μεταρρύθμιση συστήματος αδειοδότησης (paradigm shift) προς επίπεδο ωριμότητας 5

(π.χ. ενημέρωση για μεταβολή ταυτόχρονα με την υλοποίηση).

Εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών.

Συστήματα και Τεχνολογίες

Ενίσχυση της τεχνολογικής υποστήριξης με ουσιαστική αξιοποίηση των ΤΠΕ καθώς και του βαθμού αυτοματοποίησης.

Ενίσχυση της **δημοσιοποίησης πληροφοριών ως προς την εξέλιξη των αιτημάτων**.

Ενοποίηση διαδικασίας αδειοδότησης με πληροφοριακά συστήματα-**μεγάλος βαθμός αυτοματοποίησης**.

Κεντρικό πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης διαδικασίας με τερματικά σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και interface με την επιχείρηση.

Ανάπτυξη συστημάτων υποστήριξης της λήψης αποφάσεων.

Δημοσιοποίηση πληροφοριών διαδικτυακά με επίπεδα πρόσβασης στην πληροφορία.

Ολοκλήρωση κρίσιμων υποδομών πληροφόρησης για τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας αυτοματοποίησης και της ελαχιστοποίησης της ad hoc εξέτασης κάθε αιτήματος.

Αξιολόγηση της απόδοσης – συνεχής βελτίωση του συστήματος

Εφαρμογή **συστήματος παρακολούθησης, αξιολόγησης** και συνεχούς βελτίωσης ανά διαδικασία αδειοδότησης.

Σύνδεση της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας εμπλεκόμενων φορέων και απόδοσης του προσωπικού.

Σχεδιασμός **συστήματος ανταμοιβών και κινήτρων**.

Ολοκληρωμένο πλαίσιο μέτρησης απόδοσης του συστήματος αδειοδότησης.

Εισαγωγή της καινοτομίας στο δημόσιο τομέα (Public Sector Innovation)

Διαμόρφωση εξειδικευμένων δεικτών απόδοσης.

Ύπαρξη κεντρικής διακριτής δομής που αξιολογεί την απόδοση του συστήματος αδειοδότησης συνολικά.

Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος αδειοδότησης.

Ενσωμάτωση συστήματος κινήτρων ανά διαδικασία.

Διαφάνεια στη πρόοδο της αδειοδότησης.

Πλήρης ενσωμάτωση μηχανισμού υποβολής προτάσεων βελτίωσης και παραπόνων.

Οργάνωση και ανθρώπινο δυναμικό

Ενίσχυση της **τεχνογνωσίας του ανθρώπινου**

Ολοκληρωμένο σύστημα πιστοποίησης

**Παρεμβάσεις εξέλιξης του συστήματος
αδειοδότησης (systemic improvement)
σε επίπεδο ωριμότητας 3**

Δυναμικού της δημόσιας διοίκησης.
Πρόβλεψη δυνατότητας ανάπτυξης
επιμορφωτικών προγραμμάτων σε συνεργασία με
τις επιχειρήσεις.
Εισαγωγή **μηχανισμού ανταλλαγής
πληροφοριών**-διάχυση τεχνογνωσίας μεταξύ
των εμπλεκόμενων.

**Μεταρρύθμιση συστήματος
αδειοδότησης (paradigm shift) προς
επίπεδο ωριμότητας 5**

του ανθρώπινου δυναμικού του συστήματος
αδειοδότησης.
Οργανωμένα και περιοδικά επιμορφωτικά
προγράμματα, βασισμένα στη διεθνή εμπειρία.
**Αξιολόγηση απόδοσης και επιδόσεων
εμπλεκόμενων στελεχών**-σύνδεση της
απόδοσης με κίνητρα.
**Τυποποιημένη και αυτοματοποιημένη
ανταλλαγή πληροφοριών** μεταξύ όλων των
εμπλεκόμενων φορέων.

Θεσμικό πλαίσιο

Ενίσχυση της **ασφάλειας δικαίου** μέσω της
βελτίωσης του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου.
Προσπάθεια ριζικής μεταβολής υφιστάμενου
ρυθμιστικού πλαισίου (re-regulation όπου
απαιτείται).
**Διάκριση θεσμικού πλαισίου από τα
εργαλεία διοίκησης.**
Διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής των
πρόσφατων θεσμικών αλλαγών.
Εισαγωγή **θεσμικών μηχανισμών ενίσχυσης
της ασφάλειας δικαίου** (ΚΕΣΠΑ, ΠΕΣΠΑ).

Διαμόρφωση σύγχρονου θεσμικού πλαισίου
σύμφωνα με τη στρατηγική αδειοδότησης ανά
κλάδο.
Πρόβλεψη **μηχανισμών έγκαιρης
μεταβολής του θεσμικού πλαισίου** όπου
απαιτείται.
Εξειδίκευση λοιπών ρυθμίσεων, πέραν της
αδειοδότησης, κατά τρόπο ώστε να
ανταποκρίνονται και να εξειδικεύονται στις
σύγχρονες ανάγκες των κλάδων / οικονομικών
δραστηριοτήτων (π.χ. ΓΟΚ βιομηχανίας).
Συστηματική απλοποίηση και χρηστική
κωδικοποίηση του θεσμικού πλαισίου.
Πλήρης διάκριση του θεσμικού πλαισίου από τα
εργαλεία διοίκησης.
Συστηματική **τήρηση των κανόνων καλής
νομοθέτησης** και ενίσχυση της ασφάλειας
δικαίου.
Πρόβλεψη θεσμικών μηχανισμών δέσμευσης
του πολιτικού συστήματος και της δημόσιας
διοίκησης.

**μεταρρύθμιση του συστήματος
αδειοδότησης έτσι ώστε**

**να αρθούν τα εμπόδια στην
επιχειρηματικότητα και ταυτόχρονα**

να διασφαλιστεί το δημόσιο συμφέρον

**μεσοπρόθεσμη, συστημική βελτίωση του
συστήματος αδειοδότησης**

**ταυτόχρονη προετοιμασία για τη
μελλοντική μετάβαση σε ένα σύστημα
αδειοδότησης «δήλωσης συμμόρφωσης»**

5. Προτεινόμενες παρεμβάσεις

Με βάση την αξιολόγηση που προηγήθηκε, διαμορφώθηκε το βέλτιστο μείγμα προτάσεων παρέμβασης, τα χαρακτηριστικά του οποίου παρουσιάζονται στη συνέχεια.

5.1. Χαρακτηριστικά προτεινόμενων παρεμβάσεων

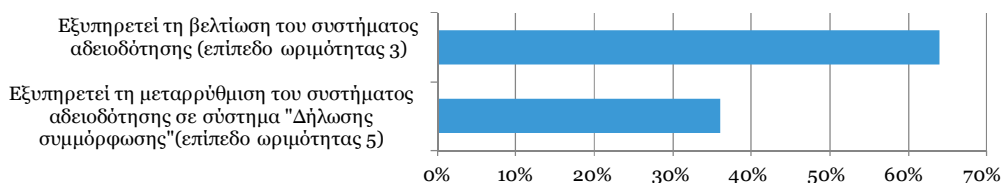
Στη συνέχεια, παρουσιάζεται συγκεντρωτικά η κατανομή των προτεινόμενων παρεμβάσεων βάσει των ακόλουθων χαρακτηριστικών τους:

Προσέγγιση: Κατανομή των προτεινόμενων παρεμβάσεων στα επίπεδα ωριμότητας που εξυπηρετούν (Προσέγγιση συστημικής βελτίωσης - επίπεδο ωριμότητας 3 - και Προσέγγιση μεταρρύθμισης μοντέλου αδειοδότησης -επίπεδο 5).

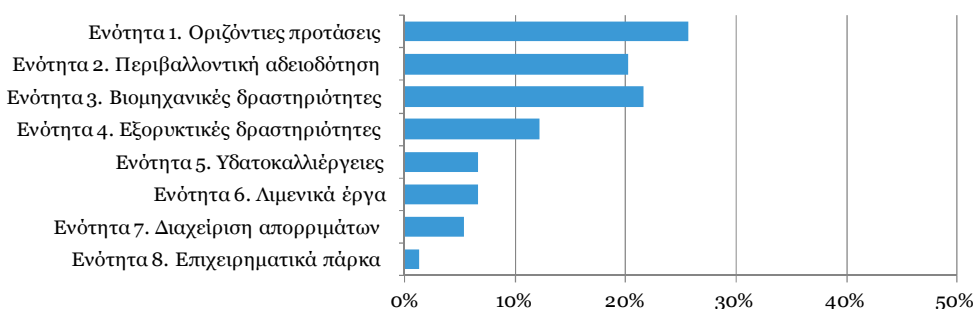
Ενότητα: Κατανομή των προτεινόμενων παρεμβάσεων ανά εξεταζόμενη ενότητα (περιβαλλοντική αδειοδότηση, αδειοδότηση βιομηχανίας, κλπ).

Διάσταση και σκοπιμότητα: Κατανομή προτάσεων ανά διάσταση και σκοπιμότητα, του συστήματος αδειοδότησης.

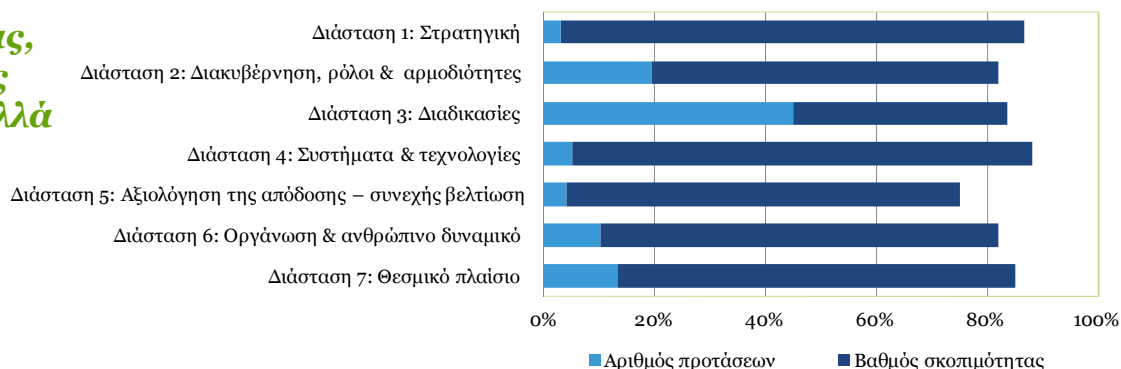
Γράφημα 13. Κατανομή προτάσεων ανά επίπεδο ωριμότητας το οποίο εξυπηρετούν

Γράφημα 14. Κατανομή προτάσεων ανά εξεταζόμενη ενότητα

Γράφημα 15 Κατανομή προτάσεων ανά διάσταση και σύνδεση με το βαθμό σκοπιμότητας

Οι στρατηγικές παρεμβάσεις και η αξιοποίηση συστημάτων & της τεχνολογίας, είναι λιγότερες αριθμητικά, αλλά καταλυτικής σημασίας

5.2. Συνοπτική παρουσίαση μείγματος προτεινόμενων παρεμβάσεων

Ενότητες

- Οριζόντιες Παρεμβάσεις
- Περιβαλλοντική Αδειοδότηση
- Βιομηχανικές Δραστηριότητες
- Εξορυκτικές Δραστηριότητες
- Υδατοκαλλιέργειες
- Λιμένες
- Διαχείριση Απορριμμάτων
- Επιχειρηματικά Πάρκα

Διαστάσεις

- 1 Στρατηγική
- 2 Διακυβέρνηση ρόλοι & αρμοδιότητες
- 3 Διαδικασίες
- 4 Συστήματα & τεχνολογίες
- 5 Αξιολόγηση της απόδοσης, συνεχής βελτίωση
- 6 Οργάνωση και ανθρώπινο δυναμικό
- 7 Θεσμικό πλαίσιο

α/α	Προτάσεις	Διαστάσεις						
		1	2	3	4	5	6	7
1.1	Διαμόρφωση μετρήσιμης στρατηγικής ανάπτυξης ανά κλάδο / οικονομική δραστηριότητα και προσαρμογή κάθε στρατηγικής αδειοδότησης σε αυτή	√						
1.2	Ανάπτυξη προτύπων για κάθε διαδικασία και κλάδο / οικονομική δραστηριότητα	√						
1.3	Αποσαφήνιση μείγματος κεντροποίησης – αποκέντρωσης στο σύνολο των αδειοδοτήσεων		√					
1.4	Συγκέντρωση αρμοδιοτήτων αδειοδότησης ενός φορέα σε ενιαία οργανωτική μονάδα (one-stop-shop ανά φορέα)		√				√	
1.5	Θέσπιση δικτύου πιστοποιημένων Υπευθύνων Φακέλων σε όλους τους φορείς που εμπλέκονται σε κάθε διαδικασία αδειοδότησης (διατμηματική ομάδα)		√				√	
1.6	Σύσταση κεντρικού help desk σε κάθε φορέα (επίπεδο Υπουργείου) που είναι υπεύθυνος για το σύστημα αδειοδότησης κλάδου / οικονομικής δραστηριότητας		√	√			√	
1.7	Ενίσχυση της τυποποίησης ανά διαδικασία για το σύνολο των αδειοδοτήσεων των κλάδων / οικονομικών δραστηριοτήτων			√				
1.8	Προετοιμασία οδηγού για τις επιχειρήσεις με αναλυτικές οδηγίες για την αδειοδότηση (end-to-end) ανά είδος οικονομικής δραστηριότητας / κλάδο			√				

α/α	Προτάσεις	Διαστάσεις						
		1	2	3	4	5	6	7
1.9	Προετοιμασία χρηστικού οδηγού αδειοδότησης ανά διαδικασία αδειοδότησης (ανά κλάδο / οικονομική δραστηριότητα) και διάθεση στα εμπλεκόμενα με τη συγκεκριμένη διαδικασία στελέχη της δημόσιας διοίκησης			√				√
1.10	Προετοιμασία και διεξαγωγή επιμορφωτικών προγραμμάτων και κατάλληλη πιστοποίηση στελεχών που εμπλέκονται άμεσα στην αδειοδότηση, ανά κλάδο / οικονομική δραστηριότητα							√
1.11	Επανεξέταση και αναπροσαρμογή θεσμικών προθεσμιών στην κατεύθυνση του περιορισμού του συνολικού χρόνου αδειοδότησης			√				
1.12	Σύστημα αξιολόγησης και βελτίωσης της απόδοσης					√		
1.13	Διακίνηση εγγράφων μεταξύ των υπηρεσιών σε ηλεκτρονική μορφή (email, pdf)				√			
1.14	Αξιοποίηση της δυνατότητας χρήσης ηλεκτρονικής υπογραφής				√			
1.15	Κωδικοποίηση ή/και απλοποίηση όπου απαιτείται, του θεσμικού πλαισίου αδειοδότησης ανά κλάδο / οικονομική δραστηριότητα							√
1.16	Τήρηση κανόνων καλής νομοθέτησης σε κάθε θεσμική πρωτοβουλία							√
1.17	Διασφάλιση της πρόβλεψης σε κάθε νέα θεσμική πρωτοβουλία, των κατάλληλων μεταβατικών διατάξεων ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή συνέχιση των αιτημάτων αδειοδότησης που είναι σε εξέλιξη κατά την περίοδο μετάβασης από το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο στο νέο							√
1.18	Έγκαιρος και δεσμευτικός προγραμματισμός έκδοσης εφαρμοστικών διατάξεων κάθε νέας θεσμικής πρωτοβουλίας με την οποία αλλάζει το σύστημα αδειοδότησης							√
1.19	Εφαρμογή της άπρακτης προθεσμίας							√
2.1	Αξιοποίηση Κεντρικού και των Περιφερειακών Συμβουλίων Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ ή ΠΕΣΠΑ)		√	√				
2.2	Σύσταση μητρώου πιστοποιημένων αξιολογητών ΜΠΕ		√	√				√

α/α	Προτάσεις	Διαστάσεις						
		1	2	3	4	5	6	7
2.3	Συγκέντρωση αρμοδιοτήτων αδειοδότησης ενός φορέα ανά επίπεδο διοίκησης, σε ενιαία οργανωτική μονάδα		√	√			√	
2.4	Σύσταση κεντρικού help desk για την περιβαλλοντική αδειοδότηση		√	√				√
2.5	Πλήρης αξιοποίηση της πρόβλεψης του θεσμικού πλαισίου για ορισμό Υπεύθυνου Φακέλου			√			√	
2.6	Δυνατότητα σύνταξης και υπογραφής της ΜΠΕ από κατάλληλα πιστοποιημένα στελέχη των επιχειρήσεων						√	
2.7	Ουσιαστική τυποποίηση και ακριβής προσδιορισμός απαιτήσεων για τους όρους σύνταξης των περιεχομένων της ΜΠΕ καθώς και των δικαιολογητικών των φακέλων ΠΠΠΑ και ΜΠΕ, ανά ομάδα έργου			√				
2.8	Τυποποίηση των γνωμοδοτικών φορέων ανά ομάδα έργου			√				
2.9	Ποσοτική και ποιοτική ενίσχυση στελεχιακού δυναμικού			√				
2.10	Υιοθέτηση κατάλληλων περιβαλλοντικών προτύπων και ανάλογων δεικτών μέτρησης που θα διευκολύνουν την τήρηση των προτύπων και τους μεταγενέστερους ελέγχους.			√				
2.11	Ενίσχυση και ποιοτική βελτίωση του θεσμού της δημόσιας διαβούλευσης			√				
2.12	Περαιτέρω παραμετροποίηση της υπάρχουσας πλατφόρμας ανάρτησης των ΑΕΠΟ, του ΥΠΕΚΑ				√	√		
2.13	Επιτάχυνση της δημιουργίας Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ)				√			
2.14	Δεσμευτικός προγραμματισμός και επίσπευση στην έκδοση του συνόλου των θεσμικών διατάξεων που προβλέπονται στο Νόμο 4014/2011							√
2.15	Αντιστοίχιση των δραστηριοτήτων της ΥΑ.4187/266/2012 με τις δραστηριότητες της ομάδας 9 της ΥΑ.1958/2012							√
3.1	Εφαρμογή της πρόβλεψης του Ν3982/2011 για τη σύσταση Κεντρικής Συντονιστικής Ομάδας Διοίκησης Αδειοδότησης		√			√		

α/α	Προτάσεις	Διαστάσεις						
		1	2	3	4	5	6	7
3.2	Επιτάχυνση της λειτουργίας των Επιμελητηρίων ως αδειοδοτούσες αρχές		√					
3.3	Επιτάχυνση εφαρμογής της πρόβλεψης του Ν3982/2011 για τη λειτουργία των ΚΕΠ ως κέντρων πληροφόρησης		√					
3.4	Θέσπιση Υπεύθυνου Φακέλου			√				
3.5	Σύσταση Help Desk στο Υπουργείο Ανάπτυξης		√	√				
3.6	Επανακαθορισμός των προτύπων και ορίων απαλλαγής επιχειρήσεων από την υποχρέωση τροποποίησης άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμού, τροποποίησης ή/και επέκτασης	√		√				
3.7	Επικαιροποίηση των προτύπων / προϋποθέσεων υποχρέωσης σύνταξης και υποβολής της μελέτης εγκατάστασης				√			
3.8	Επανεξέταση της σκοπιμότητας αντικατάστασης της άδειας εγκατάστασης				√			
3.9	Αποσαφήνιση ή/και επανακαθορισμός, εφόσον απαιτείται, των όρων έκδοσης της άδειας επαναχρησιμοποίησης υγρών αποβλήτων				√			
3.10	Πλήρης αντιστοίχιση της κωδικοποίησης των βιομηχανικών δραστηριοτήτων, βάσει κατηγορίας περιβαλλοντικών επιπτώσεων και βάσει βαθμού όχλησης				√			
3.11	Καθορισμός προτύπων και προδιαγραφών πυροπροστασίας για όλες τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις και ειδικότερα για τα συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών				√			
3.12	Εισαγωγή προβλέψεων δυναμικής διαδικασίας αδειοδότησης, σε περιπτώσεις όπου νέα αιτήματα αδειοδότησης υποβάλλονται πριν την ολοκλήρωση προηγούμενων αιτημάτων για την ίδια δραστηριότητα				√			
3.13	Τροποποίηση του θεσμοθετημένου χρονικού ορίου αναγκαστικής μετεγκατάστασης βιομηχανικών μονάδων εντός Αττικής στις περιπτώσεις που έχει παρέλθει αλλαγή στη χρήση γης				√			
3.14	Ενίσχυση δυνατοτήτων αξιοποίησης της πρόβλεψης για κατάθεση εγγυητικής επιστολής				√			

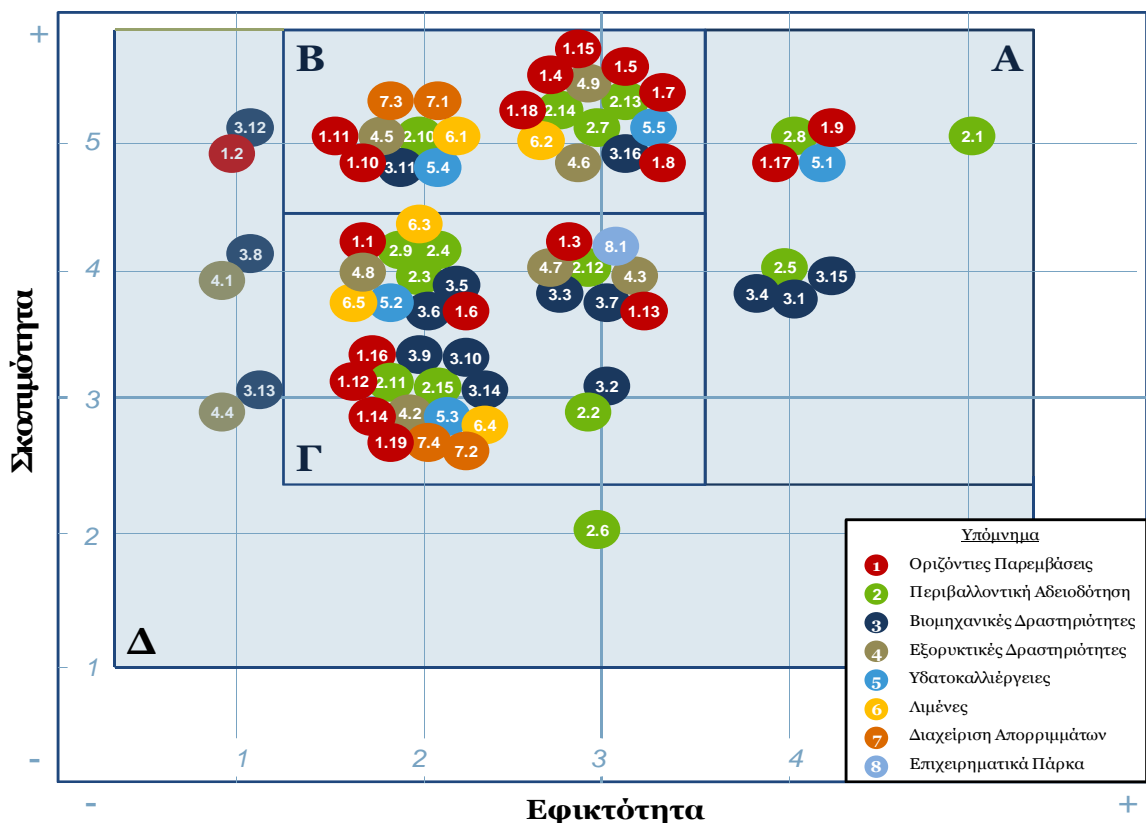
α/α	Προτάσεις	Διαστάσεις						
		1	2	3	4	5	6	7
3.15	Ενημέρωση για τις άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας σε ιστότοπο της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας				√	√		
3.16	Επίσπευση των διαδικασιών έκδοσης των απαιτούμενων εφαρμοστικών διατάξεων του Ν.3982/2011							√
4.1	Καθορισμός Λατομικών Περιοχών στην επικράτεια		√					
4.2	Επανεξέταση του μείγματος κεντροποίησης – αποκέντρωσης των αδειοδοτούσων αρχών και επαναπροσδιορισμός φορέων αδειοδότησης εξορυκτικών δραστηριοτήτων		√					
4.3	Επαναπροσδιορισμός του αριθμού των γνωμοδοτικών φορέων και αποσαφήνιση προϋποθέσεων γνωμοδότησης		√					
4.4	Πρόβλεψη μηχανισμού αποσαφήνισης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος μίας έκτασης σε αρχικό στάδιο			√				
4.5	Ενιαιοποίηση διαδικασίας αδειοδότησης και ενσωμάτωση σε μία άδεια, της έως σήμερα διαφορετικής αδειοδότησης των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και των αποθηκών εκρηκτικών υλών			√				
4.6	Παράταση χρόνου ισχύος των αδειών και επανεξέταση αναγκαιότητας επανέκδοσης αδειών, λόγω της λήξης επιμέρους αδειών μιας συνολικής εγκατάστασης			√				
4.7	Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των αποθηκών εκρηκτικών υλών στη συνολική περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης (μαζί με την κύρια δραστηριότητα)			√				
4.8	Σύσταση κεντρικού help desk για την αδειοδότηση της εξορυκτικής δραστηριότητας		√	√			√	
4.9	Θεσμοθέτηση προθεσμιών στο σύνολο των βημάτων της διαδικασίας αδειοδότησης εξορυκτικής δραστηριότητας							√
5.1	Τυποποίηση απαιτήσεων πληρότητας περιεχομένων Φακέλου Αίτησης Άδειας Ίδρυσης και Λειτουργίας			√				
5.2	Ενσωμάτωση στην ΑΕΠΟ, της άδειας υδάτων			√				

α/α	Προτάσεις	Διαστάσεις						
		1	2	3	4	5	6	7
5.3	Αντικατάσταση της κτηνιατρικής άδειας, από δήλωση συμμόρφωσης			√				
5.4	Επανεξέταση δυνατότητας κατάργησης υποχρέωσης γνωμοδοτήσεων υπηρεσιών για την εκμίσθωση υδάτινης έκτασης, στο βαθμό που αυτές οι υπηρεσίες έχουν ήδη γνωμοδοτήσει κατά το στάδιο της ΑΕΠΟ			√				
5.5	Ορισμός χρονικών προθεσμιών αξιολόγησης του Φακέλου Αίτησης Άδειας Ίδρυσης και Λειτουργίας			√				
6.1	Εναρμόνιση θεσμικού πλαισίου παραχώρησης αιγιαλού και παραλίας -Ν2971/2001 (άρθρο 14)		√	√				√
6.2	Έκδοση απόφασης καθορισμού του τρόπου υπολογισμού του μισθώματος για την παραχώρηση χρήσης αιγιαλού και παραλίας, με μαθηματική εξίσωση		√	√				
6.3	Πρόβλεψη ταχείας διαδικασίας νομιμοποίησης / αδειοδότησης υφιστάμενων λιμενικών δραστηριοτήτων			√				√
6.4	Ανάληψη του κόστους που προκύπτει από την υποχρέωση οριοθέτησης του αιγιαλού και της παραλίας, από τον κύριο της δημόσιας περιουσίας			√				
6.5	Τυποποίηση πεδίου επιτόπιου ελέγχου που προηγείται της έκδοσης άδειας λειτουργίας για μαρίνες (τουριστικούς λιμένες) και τυποποίησης κλιμάκωσης ευρημάτων			√				
7.1	Ολοκλήρωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων, πριν τη δημοπράτηση των ΣΔΙΤ			√				
7.2	Εφαρμογή στην πράξη της πρόβλεψης του θεσμικού πλαισίου για αποζημίωση του Αναδόχου, σε περίπτωση που μέσω της επιβολής πρόσθετων περιβαλλοντικών όρων προκύψουν δαπάνες συμμόρφωσης			√				
7.3	Προτείνεται πρόβλεψη του Νόμου για ειδικές προδιαγραφές πυροπροστασίας για τις περιπτώσεις έργων περιβαλλοντικών υποδομών			√				
7.4	Θεσμική πρόβλεψη για τη δυνατότητα αξιοποίησης των παραγόμενων προϊόντων των συστημάτων περιβαλλοντικών υποδομών							√
8.1	Μείωση των συνυπογραφών που απαιτούνται για την έκδοση της απόφασης ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου		√					

5.3. Προτεραιοποίηση προτεινόμενων παρεμβάσεων

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται εποπτικά η διαβάθμιση της προτεραιότητας των προτεινόμενων παρεμβάσεων. Επισημαίνεται ότι πρόκειται για μία ενδεικτική προτεραιοποίηση καθώς η οριστική θα προκύψει ως αποτέλεσμα της διαβούλευσης μεταξύ των στελεχών της δημόσιας διοίκησης και των επιχειρήσεων και κατόπιν συνεκτίμησης των δυνατοτήτων υλοποίησης των εμπλεκόμενων φορέων. Η παρακάτω ιεράρχηση είναι κατ' αρχήν βέλτιστη αν συνδυαστεί με τη συγκρότηση ολοκληρωμένου μηχανισμού εφαρμογής της μεταρρύθμισης, όπως προτείνεται παρακάτω.

Γράφημα 16. Προτεραιοποίηση προτεινόμενων παρεμβάσεων

Με βάση το ανωτέρω, οι διαφορετικές κατηγορίες προτεραιότητας εμφανίζουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

Κατηγορία προτεραιότητας	Χαρακτηριστικά ομάδας	Συνθήκες
Α' Προτεραιότητας (9 προτεινόμενες παρεμβάσεις)	Εντάσσονται οι δράσεις υψηλής εφικτότητας και σκοπιμότητας	$E \geq 4$ και $\Sigma \geq 3$
Β' Προτεραιότητας (23 προτεινόμενες παρεμβάσεις)	Εντάσσονται οι δράσεις μέσης εφικτότητας και υψηλής σκοπιμότητας	$2 \leq E \leq 3$ και $\Sigma \geq 5$
Γ' Προτεραιότητας (34 προτεινόμενες παρεμβάσεις)	Εντάσσονται οι δράσεις μέσης εφικτότητας και μέσης σκοπιμότητας	$2 \leq E \leq 3$ και $3 \leq \Sigma \leq 4$
Δ' Προτεραιότητας (8 προτεινόμενες παρεμβάσεις)	Εντάσσονται οι λοιπές δράσεις χαμηλής εφικτότητας ή/και χαμηλής σκοπιμότητας	Λοιπές δράσεις: $E=1$, ανεξαρτήτως Σ και $\Sigma \leq 2$, ανεξαρτήτως E
Σύνολο: 74 προτεινόμενες παρεμβάσεις		

6. Απαιτήσεις εφαρμογής

6.1. Σχεδιασμός αναλυτικού επιχειρησιακού προγράμματος εφαρμογής

Για τη διασφάλιση της ταχείας και συστηματικής εφαρμογής της μεταρρύθμισης, είναι απαραίτητος ο σχεδιασμός του αναλυτικού Επιχειρησιακού Προγράμματος Εφαρμογής της μεταρρύθμισης.

Μέσα από αυτό το σχεδιασμό, θα διασφαλιστεί ο ρεαλιστικός χρονοπρογραμματισμός των επιμέρους ενεργειών, θα εντοπιστούν οι αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των επιμέρους ενεργειών, θα σχεδιαστεί ο Μηχανισμός Εφαρμογής, θα εκπονηθεί η Μελέτη εφαρμογής και θα αποσαφηνιστούν πλήρως οι ρόλοι των εμπλεκόμενων στην υλοποίηση φορέων.

Επιπλέον, σε αυτό το σχεδιασμό θα βασιστεί και η παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του προγράμματος.

6.2. Σχεδιασμός επικοινωνιακού προγράμματος διαχείρισης της αλλαγής

Δεδομένου του εύρους της αλλαγής που αναμένεται να επιφέρει η μεταρρύθμιση αυτή και το βάθος χρόνου που θα απαιτηθεί έως την ολοκλήρωσή της, είναι σημαντική η επίτευξη της μέγιστης δυνατής συναίνεσης από τους φορείς και τα στελέχη του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, που θα κληθούν να υλοποιήσουν τη μεταρρύθμιση αυτή, αλλά και να εφαρμόζουν το νέο σύστημα αδειοδότησης με επιτυχία στο μέλλον.

Για το σκοπό αυτό, κρίνεται απαραίτητη η προετοιμασία ενός Επικοινωνιακού Προγράμματος Διαχείρισης Αλλαγής.

Αντικείμενο του προγράμματος θα πρέπει να είναι η πλήρης και έγκαιρη ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων μερών στην υλοποίηση της μεταρρύθμισης.

6.3. Ολοκληρωμένος μηχανισμός εφαρμογής

Για την επιτυχή και ταχεία εφαρμογή των προτεινόμενων παρεμβάσεων, θα απαιτηθεί η συγκρότηση ενός ολοκληρωμένου κεντρικού Μηχανισμού Εφαρμογής των Μεταρρυθμιστικών Παρεμβάσεων, ο οποίος θα αναλάβει το σύνολο της διαχείρισης εφαρμογής των προτεινόμενων μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων.

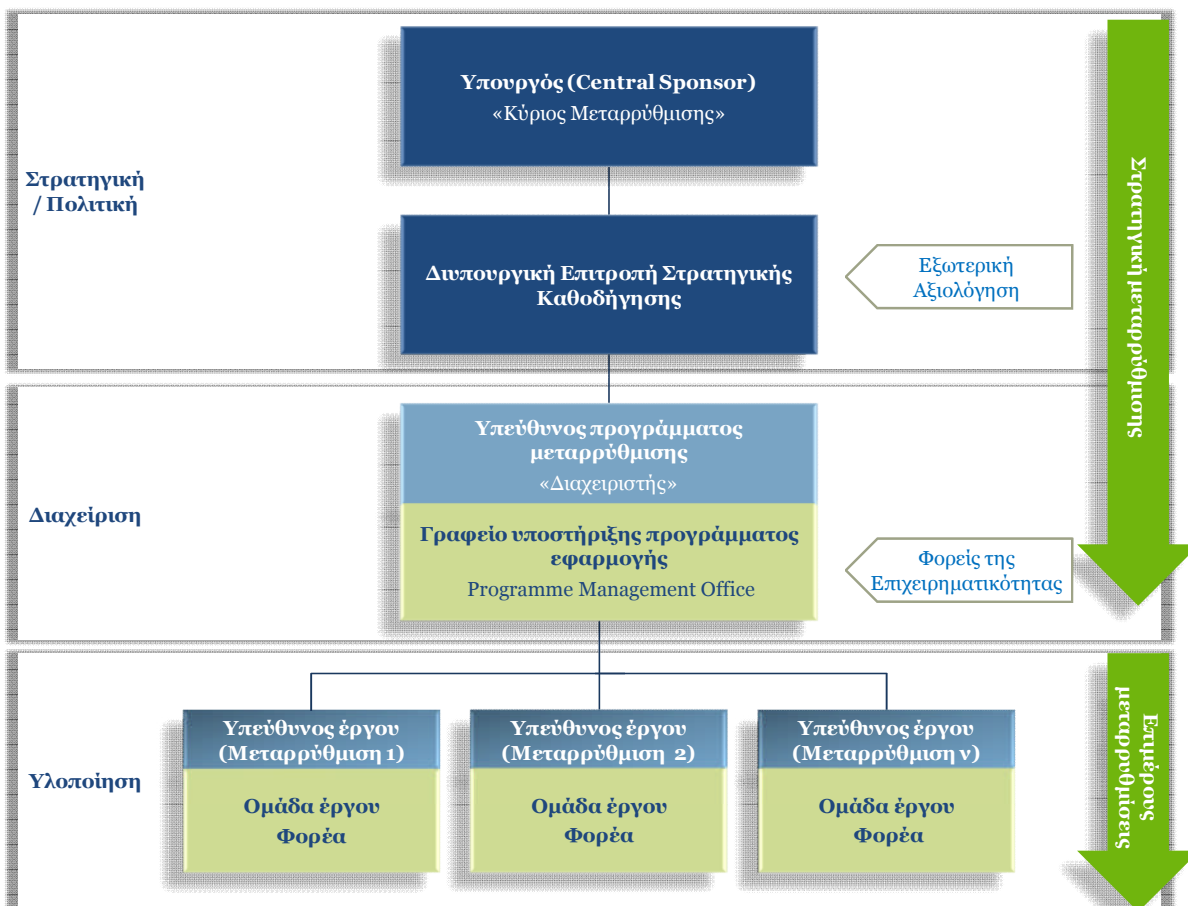
Για την αποτελεσματική λειτουργία του Μηχανισμού απαραίτητη είναι η δέσμευση της Κυβέρνησης, με την ανάθεση της κεντρικής ευθύνης για τον Μηχανισμό σε καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό (Central Sponsor).

Επίσης, κρίσιμη είναι η εξασφάλιση της τεχνικής υποστήριξης μέσω ενός Γραφείου Υποστήριξης του προγράμματος εφαρμογής (Programme Management Office).

Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις αφορούν σε σημαντικές συστημικές αλλαγές σε όλα τα επίπεδα της διακυβέρνησης

Ο απαιτούμενος μετασχηματισμός υπερβαίνει τα όρια ενός υπουργείου και εκτείνεται σε όλη τη δομή και λογική της δημόσιας διοίκησης

Γράφημα 17. Προτεινόμενη δομή Μηχανισμού Εφαρμογής

Για την τεκμηρίωση των επιμέρους επιλογών, για τη βέλτιστη παρακολούθηση της υλοποίησης και την τεχνική υποστήριξη στην εφαρμογή του προγράμματος, ο Μηχανισμός μπορεί να υποστηρίζεται από το Παρατηρητήριο Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος, μέσω των μελετών και ερευνών που διεξάγει, και των μηχανισμών παρακολούθησης και μέτρησης που διαθέτει.

Κρίσιμοι παράγοντας επιτυχίας για την αποτελεσματική λειτουργία του προτεινόμενου μηχανισμού:

- **Ξεκάθαρη δομή** και οργάνωση του μηχανισμού που να διατρέχει κάθετα και οριζόντια τις δομές της δημόσιας διοίκησης.
- Πλήρης **αποσαφήνιση των ρόλων** και αρμοδιοτήτων του μηχανισμού εφαρμογής της μεταρρύθμισης.
- Εξασφάλιση του **κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού**.
- **Αποτελεσματική επικοινωνία** με εμπλεκόμενα μέρη.
- Διαμόρφωση **πλασιού ταχείας εμπλοκής** εξωτερικών συνεργατών στις ομάδες.
- **Ρεαλιστικός χρονοπρογραμματισμός** των επιμέρους ενεργειών.
- Προσδιορισμός **δεικτών μέτρησης απόδοσης** για να καταστεί εφικτή η παρακολούθηση σε επίπεδο επίτευξης των στόχων της κάθε μεταρρύθμισης.

6.4. Παρακολούθηση & αξιολόγηση εφαρμογής

Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η συνεχής παρακολούθηση της εξέλιξης του χρονοπρογραμματισμού και η αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής, ως προς την ουσιαστική επίτευξη των δεικτών μέτρησης απόδοσης, ώστε να είναι εφικτή η αναπροσαρμογή του προγράμματος και η λήψη διορθωτικών ενεργειών, όποτε αυτό απαιτείται.

Το Παρατηρητήριο Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος μπορεί να υποστηρίξει και αυτή τη διαδικασία μέσω εξειδικευμένων ερευνών, θεματικών μελετών, παροχής τεχνικής υποστήριξης για τη διαμόρφωση προτύπων, για τη διεξαγωγή διαβούλευσης για επιμέρους θέματα όπου αυτό απαιτηθεί, κ.α. Επίσης προτείνεται το Παρατηρητήριο, να συστήσει και να συντονίσει ομάδες χρηστών- επιχειρήσεων (user groups) σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, που θα παρακολουθούν και θα αξιολογούν την πορεία της μεταρρύθμισης

Επιπλέον, είναι σκόπιμο ο Μηχανισμός Εφαρμογής να αξιοποιήσει το θεσμό της εξωτερικής αξιολόγησης, ενδεχομένως και με διεθνή συμμετοχή, για τη βέλτιστη παρακολούθηση και την υλοποίηση καλών πρακτικών.

6.5. Βασικό πλάνο επόμενων ενεργειών

Το πλάνο των επόμενων ενεργειών που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των προτεινόμενων παρεμβάσεων.

Γράφημα 18. Βασικό πλάνο επόμενων ενεργειών

Επόμενες ενέργειες	Β' εξάμηνο 2013	Α' εξάμηνο 2014	Β' εξάμηνο 2014	2015	2016 +
Οριστικοποίηση προτάσεων παρέμβασης					
Συγκρότηση ολοκληρωμένου μηχανισμού εφαρμογής					
Σχεδιασμούς επιχειρησιακού προγράμματος εφαρμογής					
Διασφάλιση χρηματοδότησης στη νέα προγραμματική περίοδο του ΕΣΠΑ και από άλλες πηγές					
Προετοιμασία Επικοινωνιακού Προγράμματος Διαχείρισης Αλλαγής					
Υλοποίηση παρεμβάσεων Α' προτεραιότητας					
Υλοποίηση παρεμβάσεων Β' προτεραιότητας					
Υλοποίηση παρεμβάσεων Γ' προτεραιότητας					
Υλοποίηση παρεμβάσεων Δ' προτεραιότητας					
Παρακολούθηση και αξιολόγηση εφαρμογής					

Copyright 2013
All rights reserved